

„Рождество на Дева Мария“

Джовани да Милано, около 1365 г.

Богословието за Кръста в христологията на свети Павел

Папа Бенедикт XVI поучава

В личния опит на свети Павел се намира един неопровержим факт: ако в началото той преследваше и употребяваше сила срещу християните, то от момента на своето обръщане по пътя за Дамаск той застана от страната на разпнатия Христос, като Го имаше за смисъл на живот и причина, за да проповядва. Неговото съществуване беше изцяло употребено за душите (срв. 2 Кор. 12, 15) и не беше никак спокойно - не без уловки и без трудности. От неговата среща с Исус изкристализира основното значение на Кръста: той разбра, че Исус беше умрял и беше възкръснал за всички и за него самия. Две неща бяха важни: универсалността - Исус е умрял наистина за всички, и субективността - Той е умрял и за мен. В Кръста се показва щедрата и милосърдна любов на Бог. Най-напред към Него самия апостол Павел изпитва тази любов (срв. Гал. 2, 20) и от грешник става вярващ, от преследвач - апостол. Ден след ден в новия си живот той си дава сметка, че спасението е „благодат“, че всичко про-

изхожда от смъртта на Христос, а не от нашите заслуги, каквито всъщност нямаме. „Евангелието на благодатта“ става за него единственият възможен начин да разбере Кръста не само като причина за новото свое съществуване, но и като отговор за своите събеседници. Между тях се намираха най-вече юдеи, които поставяха своята надежда в делата и очакваха чрез тях спасение. Освен това имаше и елини, които противопоставяха своята човешка мъдрост на тази на Кръста. Накрая имаше групи еретици, които бяха определили идеите си за християнството според собствения си начин на живот.

За свети Павел Кръстът има първостепенно място в историята на човечеството. Апостолът представя централната точка на своето богословие - да се каже Кръст, означава да кажеш спасение като дар, даден на всяко творение. Темата за Кръста става съществен и първостепенен елемент на проповедта му. Най-ясният

На стр. 5

Млади хора от Италия и Свищов даряват с обич и усмивки деца от Тотлебен

Прекрасна младежка инициатива се проведе през юли в Никополската епархия. Италиански и български младежи от енория „Св. св. Кирил и Методий“ - Свищов, проведоха съвместна мисия в Дома за деца, лишени от родителски грижи „Младен Антонов“ в с. Тотлебен, Плевенска област. Италианците дойдоха в България на 17 юли и техни ръководители бяха пасионистите отец Микеле и сестра Донатела, членове на екип за работа с младежи. Организатори на инициативата бяха отците и сестрите пасионисти, които имат мисии в Никополската епархия, а домакини - отец Фортунато Грасели, енорист в Свищов, отец Патрик и италианската мисионерка сестра Франческа, чиято първоначална идея получи чудесна реализация.

За мисията си в България италианските доброволци се подготвят усилено от ноември м.г., а трудът им дава отлични резултати, защото имат великолепни идеи за това как и с какви средства да работят с децата.

От 10 до 18 часа свещениците, сестрите и младежите прекарваха непрекъснато с децата. В дейността си те заложиха на приказките. Всеки ден беше посветен на различ-

На стр. 6

Лято ГРЕСТ 2009 в енория Ореш

Отлетя и последният ден на лято ГРЕСТ 2009 в Ореш, но още кънти ехото на глъчката, веселбата и игрите на участниците. Но какво е ГРЕСТ? Когато за първи път чухме тази дума, тя нищо не ни говореше. Тогава отец Енцо ни разясни, че думата идва от първите няколко букви на италианските думи Gruppo Estivo и буквално преведено означава „Лятна група“. В тази група предварително записани деца на възраст от 7 до 14 години в продължение на една седмица (може и по-дълъг период) всеки ден се събират и

водени от аниматорите, с молитва се впускат в забавления, развлечения, беседи, танци, игри и песни. Аниматорът е един вид „душата“ на групата. Той има за цел да вдъхновява децата в игрите, разговорите и другите занимания. Следователно ГРЕСТ е форма за развлечения на децата, която ги учи чрез вярата на приятелство, взаимно уважение и на други християнски добродетели по един приятен и забавен за тях начин. Ето защо всички анима-

На стр. 2

Да действаме

Размисли след едно пътуване до с. Присадец

На 16 август група енорияши от с. Розово, обл. Стара Загора, водени от енорийския свещеник отец Петър Немец, SDB, осъществиха една от давнашната своя мечта - да посетят родните си места: селата Радовец, Филипово и Присадец. Тръгнахме рано сутринта, защото ни предстоеше дълго пътуване, а повечето бяхме в напреднала възраст.

В програмата беше включено поклонение пред паметта на починалите родители и близки в гробищата на селищата. Първата спирка беше на гробището на Тополовград. Пътном направихме поклонение в манастира „Света Троица“, известен и като манасти-

На стр. 5

Релакс с Исус

ИДЕЯТА? Младежи от енория „Непорочно зачатие на Дева Мария“ в с. Ореш и от енория „Св. св. Кирил и Методий“ в Свищов да прекарат една седмица заедно. Лагер-школа „Релакс с Исус“ бе организирана от 2 до 8 август т. г. и се проведе в с. Царевброд, община Шумен, в манастира на сестрите бенедиктинки.

Целта бе през седмицата да опознаем по-добре себе си, да опознаем другите, да се научим да уважаваме себе си, другите и природата, чрез което да стигнем по-близо до Исус.

Разбира се, имаше време за игри и за море във Варна...

И така, на 2 август следобед потеглихме шест момичета - Десислава, Криста, Ванина, Елизабет, Женя, Дарина, шест момчета - Йосиф, Йозеф, Ернесто, Петър, Кирил и Ивелин, и отец Енцо, отец Фортунато, отец Патрик, сестра Франческа, сестра Салватриче и аз, Сашка - като аниматор. Не усетихме колко бързо мина времето - три часа, изпълнени със смях, забавление, музика и нарастващо вълнение от това, което ни предстои...

ЗАЩО СЕ СЪБРАХМЕ? Да споделим усмивка, да споделим знание, да споделим умение, да споделим едно приключение, да споделим хоризонта... С някой, който е толкова близо до нас... Защото и най-малкото действие, и най-щурата мечта, и дори само едно добро пожелание имат силата да променят света! Щастие е пълно само когато е споделено...

Основната тема на седмицата бе „Уважението“, като всеки ден бе с определено мото, цели и игри. Темите за различните дни и съответните игри бяха взаимно свързани и продължение една на друга. Дневната програма включваше утринна молитва, кратка беседа по темата за деня, водена от свещеник, игри по темата, литургия, ателие, море, вечерна молитва.

В понеделник лагер-школа-та бе открита от отец Енцо, който разясни темите, задачите и целите ѝ, както и дейностите, които ще се развиват през деня. Мотото на деня бе „Ако познаваш, ще уважаваш“. Задачите, които си поставихме, бяха да се опознаем, да разберем, че съществуват различни степени, в които опознаваш другия, и да създадем правила, които да спазваме по време на лагера.

Мотото на игрите бе „Приятно ми е. Запознах се най-накрая!“. След края на игрите всички вече знаехме толкова нови неща - защо сме кръстени с това име, какъв е произходът му, дали ни харесва, как предпочитаме да се обръщат към нас, имаме ли прякор; разбрахме също така по колко неща си приличаме и се различаваме от другите - нашите външни и вътрешни характе-

ристики. В последната игра обсъдихме какво всеки участник иска да спечели от този лагер, какво иска да даде и какво очаква да избегне. Така построихме нашата „Стена на очакванията“, която остана до края на лагера, за да проверим доколко са се осъществили.

Темата за деня свързахме със света литургия, като всеки от нас поднесе лист с написаното си име по време на дароприношението.

След обяда отпътувахме за морето... Денят приключи с молитва под звездите - всеки участник получи собствената си снимка, на гърба на която бяха написани номерът и последователността на част от псалм, която да прочете под съпровода на песен, коленичил под кръста, със снимка в ръка, докато трае припевът.

Във вторник темата бе „Уважение към природата“. Беседата бе водена от отец Фортунато, който говори за Сътворението на света. Поставените цели бяха свързани с това да направим избори, които уважават сътвореното от Бог - природата и човека.

Мотото на игрите бе „Откриване на правилни решения, свързани с природата“. По време на първата игра всеки участник сподели своята идея за това, какво би направил за природата, ако притежава властта да я промени. Опознавайки се, ние променяхме отношението си един към друг и към това, което ни заобикаля. Втората игра продължи, като се разделихме на два отбора. Единият представи всички идеи на участниците, свързани с природата, чрез рисунка, а другият отбор представи всички участници в лагера отново чрез рисунка, наречена „Нашата група „Релакс с Исус““.

Темата отново бе свързана с литургия; по време на дароприношението поднесохме рисунките на отборите от сутринта.

В сряда, 5 август, темата бе „Уважение към нашето тяло“. Беседата бе водена от отец Енцо, който говори за тялото ни, обединяващо плът, дух и сексуалност. Поставените задачи за деня бяха да се научим да се обичаме, да се научим да уважаваме и познаваме нашето тяло.

Мотото на игрите бе „Откриване на начини, чрез които да уважаваме нашето тяло“. След края им научихме повече за тялото си, придобихме нови усещания, доверихме се един на друг и най-важното - работихме заедно. Също така научихме, че често мислим, че говорим на другите нещо съвсем ясно, но не си даваме сметка, че това, което сме имали предвид, и онова, което те са разбрали, са съвсем различни неща.

По време на литургията се помирихме с думите „Нека мирът на Исус бъде винаги с теб, назовавайки името на всеки отделен човек“.

В четвъртък темата бе „Уважение към другите“. Беседата бе водена от отец Фортунато, който говори за това как да се научим да се доверяваме на другите, да споделяме техни-

те чувства и емоции, да си помагаме, да си прощаваме.

Мотото на игрите бе „Откриване на начини, чрез които да уважаваме другите такива, каквито са“. След игрите за деня вече знаехме повече за всеки един, защото открихме нови неща за това, кои сме ние самите; открихме, че можем да сме по-добри приятели и да си имаме повече доверие. Разбрахме доста неща за останалите, които дори и не сме подозирали, че те имат... Също така научихме колко сигурни можем да се чувстваме с подкрепата и напътствията на хората около нас. Всеки сподели свой страх или тревога, а чрез символи изразихме надеждата си те да не станат реалност.

Темата бе отразена, като в началото на литургията всеки от нас получи снимка на участник от групата, за когото да се моли по време на дароприношението.

В петък темата бе „...с Исус“. Беседата бе водена от отец Енцо и сестра Франческа. Сутринта започна подготовката ни за един ден с Исус, която включваше утринна молитва, слушане на Евангелието, мълчание, изповед... Следобед бяхме на разходка в планината, като по пътя си направихме кръст от клонки. В края на деня отслужихме литургия, а след нея следвахме Кръстен път със свещи и спирания, за които използвахме направените кръстовете.

И разбира се, всеки ден имахме време за море и плаж... А деня приключвахме с молитва под звездите, която също бе свързана с темата за деня.

Ето така мина една седмица... с Исус! Седмица, изпълнена с много благодарности към Бог, с толкова нови неща, които научихме за себе си, другите, природата, с неизброими спомени, споделени мигове, нови приятели и нестихващ смях, както и с нетърпението да споделим изживяното с другите.

Благодарим на отец Енцо, отец Фортунато, отец Патрик, сестра Франческа, сестра Салватриче, сестрите бенедиктинки от с. Царевброд и на сестрите на Майка Тереза от Варна.

Сашка ЙОНКОВА

Лято ГРЕСТ 2009 в енория Ореш

От стр. 1

тори приехме присърце тази идея и участвахме с голям ентузиазъм в подготовката на ГРЕСТ 2009, като всеки се стремеше да бъде максимално полезен.

Всяка година ГРЕСТ има различна рамка, различни теми, различни персонажи. Тази година решихме рамката на ГРЕСТ да бъде морето - като олицетворение на свободата, и пиратите - като носители на свободен дух и смелост да се изправят пред неизвестността. За теми, по които да беседваме, избрахме приятелството, свободата и мечтите. Цялата група образувахме екипажа на кораба „Мариино Непорочно зачатие“. И така, на 19 юли след неделната литургия корабът на-

искаше пъзела на съкровището. Четирите части на пъзела бяха скрити на четири различни места из селото. Пиратите от четирите отбора, водени от енигматични указания, облечени в тениски с емблемата на ГРЕСТ, екипирани с компаси и бинокли, заедно с матросите се впуснаха в трескаво търсене на елементите на пъзела. След около час мисията беше успешно изпълнена. Сандъкът със съкровището беше отворен. „Жълтиците“ бяха разпределени между пиратите. Всички бяха доволни и щастливи.

На 26 юли корабът „Мариино Непорочно зачатие“ акостира на неделната литургия. С молитва благодарихме на Бог за успешното „плаване“ и екипажът беше разпуснат. Така лято

ГРЕСТ 2009 официално беше закрито. Превърнаха се в спомени всички преживявания, приключения и игри. И за да бъдат спомените наистина незабравими, сестра Ружа направи стотици снимки, които ще подредим във фотоалбум. Благодарим най-сърдечно на участниците в лято ГРЕСТ 2009, на техните родители и вярваме, че е било интересно, приятно и поучително за всички онези, които имат приключенски дух и които искат Христос да бъде наш приятел и винаги да е близо до нас, дори в детските игри и мечти. И така, сбогом ГРЕСТ 2009! Но да не уняваме... Защото лято ГРЕСТ 2010 ни зове, изпълнено с други приключения, герои и още много, много изненади... До нови срещи.

Димка РАФАИЛОВА,

аниматор

ИСТИНА - VERITAS

продължител
на в. „Истина“ (1924 - 1949 г.)

Директор
свещеник Благобест
Вангелов

Адрес на редакцията:
1606 София,
ул. „Люлин планина“ № 7
Тел./факс 952-29-59,
E-mail: istina-v@techno-link.com
Pegakmop Mapuo Георгиев
ISSN 0861-6450

Успение Богородично е повод да се замислим за крайния смисъл на съществуването

Папа Бенедикт XVI: „Човешкият живот на земята е като пътуване сред развълнувано море.“ „Мария е пътеводната звезда към Исус и слънце сред мрака на историята.“

С тези думи, казани на литургията за празника Успение Богородично, папата призова за размисъл над човешкото съществуване. Светият отец отслужи празничната литургия на 15 август в 8.00 часа в енорията „Свети Тома от Виланова“ в Кастелгандолфо, а по обед от двора на апостолическата резиденция произнесе молитвата Ангел Господен, на която припомни любовта на светците към Божията майка и най-вече на свети Жан-Мари Виане, чийто живот е вдъхновение за настоящата Година на свещеника.

„Днешният празник ни припомня, че нашата родина е небето, което е и цел на земното ни поклонничество“, каза папа Бенедикт XVI. В проповедта си той се спря на евангелското четиво за празника

Папа Бенедикт XVI поучава

и прикани вярващите да имат онази „свещена бързина“ на Мария по пътя към Елисавета и като нея да поставят Бог на приоритетно място в своя живот.

„Мистичното зачатие на Мария ни връща към човешката история и Божия план на творението, според който човекът е трябвало да има неопетнена чистота и красота. Този план, застрашен, но не разрушен от греха благодарение на известното и осъществено чрез Мария възплъщение на Божия Син, е възстановен и отново върнат на свободната воля на човека да го приеме чрез вярата.“

Папата припомни онзи момент в Евагелието от Лука, когато след известието на ангела Мария „отива набързо при Елисавета“ (Лк. 1,39). „За Мария - обясни папата, - следвала своето призвание и послушна на Свети Дух, въздей-

ствал за Въплъщението на Словото в нея, това означава преминаване на един нов път извън собствения дом, водена единствено от Бог.“ Папата добави, че в този нов път, „пазейки дълбоко в сърцето си и размишлявайки за случилото се, Мария забелязва все по-дълбокия и мистичен Божи план за спасението на света“.

„Успение Богородично ни припомня - подчерта папа Бенедикт XVI, - че животът на Мария както на всеки християнин е път по примера на Исус“, който задължително преминава през Кръста и има една определена и вече начертана цел - „окончателната победа над греха и над смъртта и пълното общение с Бог“.

„Мария живее своето постоянно възкачване към Бог, величайки с душата си Господа; тя следва изцяло Божия план дори в моменти на мрак и страдание, като дотолкова

храни в сърцето си пълното отдаване в ръцете Господни, че се превръща в образец за вярата на Църквата. Целият живот е едно възкачване, целият живот е размисление, послушание, вяра и надежда - дори в моменти на мрак. Целият живот е онова свещено бързане, съзнаващо, че Бог винаги е на първо място и нищо друго не трябва да ни кара да бързаме.“

Папата продължи, като коментира евангелския откъс от Откровението на Йоан (Откр. 12, 1-6): „Земният път на човека преминава в борбата между змея и жената, между доброто и злото.“ „Човешката история е като пътуване сред развълнувано море. Мария е звездата, която ни води към нейния син Исус, изгряващо слънце над мрака на историята. Тя ни дава надеждата, от която се нуждаем, надеждата, че можем да победим, че Бог е победител и че с кръщенето и ние сме част от тази победа. Нека не се предава-

ме окончателно. Бог ни помага и ни води, а надеждата е присъстващият в нас Господ, който става видим чрез Успението на Мария.“

При произнасяне на молитвата Ангел Господен папата припомни любовта на светците към Мария, като специално се позова на някои мисли на свети Жан-Мари Виане, от чийто пример се вдъхновява и настоящата Година на свещеника. „Сърцето на тази добра Майка е изпълнено с любов и милосърдие, с желание да ни види щастливи. Достатъчно е само да се обърнем към нея, за да изпълни нашите желания.“ „Този свят енорист - изтъкна Светият отец - бе привлечен от красотата на Мария - красота, която съвпада с нейната непорочност, единственото създание, създадено без сянката на греха.“ „Като добър и верен пастир - продължи папата - той първи даде пример за синовна любов към майката на Исус, от която се чувстваше привлечен в небето: „Колко много ще бъда опечален, ако не отида на небето! Няма да мога да видя Светата Дева, това толкова красиво създание!“ „Възклицаваше свещеникът от Арс.“ Накрая папата призова майките да посвещават всяка сутрин децата си на Мария и повери свещениците по целия свят на небесното застъпничество на Божията Майка.

По Радио ВАТИКАН

Мистичният опит на Кармила

Християнска мистика

Понятието „мистика“ може да се определи най-широко като „вярване във възможността за близко и пряко единение на човешкия дух с основополагащия принцип на съществуването, единение, което представлява едновременно начин на съществуване и познание, различно и висшестоящо спрямо онова, което определяме като нормално съществуване и познание“. Обикновено го наричаме свръхестествено. То включва условия на духовен живот и молитвена практика, които, следвайки усилията на аскетичния начин на живот, предразполагат душата към извънредните благодати на близостта с Бог, дадена от Бог на избраните от Него души. Благодарение на опита и писменото наследство на двамата големи учители по мистика в Църквата - света Тереза Авилска и свети Йоан Кръстни, днес е възможно да се направи едно по-систематично представяне на темата. Две важни характеристики на християнската мистика следва да се открият още в началото: тя не е запазена за един елит от души, нито непременно е свързана с извънредни състояния на екстази. Тя остава винаги в рамките на вярата.

Цялата християнска мисти-

ка е определена от вярата в Исус Бог, във Въплъщението и в благовестието, че човекът може да сподели вечния живот в Бога - надежда, потвърдена от самия Исус и Възкресението Му. Вярата в срещата на човека с Бог включва и задълбочаване в тайната на единството на Света Троица, както и в тайната на човека като единство на дух и тяло. От самото си начало (времето на апостолите) мистичното единение с Бог върви по пътя на Евангелието и Евхаристията, осъществява се чрез Исус Христос в дълбоко съзнание за Неговия Дух, но и в условията на присъствие в общност. Така говорим за мистичния опит на различни народи (италианска, френска, испанска мистична традиция), на различни периоди (времето на Отците на Църквата, средновековна, съвременна мистика) и на различни духовни школи (бenedиктинска, францисканска, кармилска).

Според отделните харизми говорим за повече аскетично ориентирана мистика или за мистика в общение. Първата е белязана с особена пророческа сила - както при свети Илия или Йоан Кръстител. Втората е посветена повече на молитвената практика, в страх Божий и Негова възхвала. Открояват мистиката с повече апостолска насоченост от тази с апокалиптична ориентация. Разделят афективната от спекулативната мистика (вдъхновена от разума и науката) и от контемплативната (съзерцателна), осъществявана сред даро-

вете и харизмата на мъдростта. Християнската вяра като цяло живее от надеждата за пълно съзерцание на Бог в отвъдното, но Въплъщението и Възкресението на Исус правят възможен още в този свят съзерцателния живот на единение с Въплътеното слово. Контемплативната мистика е насочена към познание на най-големите дълбочини в Бог, оставяйки винаги христоцентрична. Както пише свети Климент Римски: „Чрез Него (Исус Христос) погледите ни са отправени към висините на небето, чрез Него отразяваме като в огледало безгрешния Му и всевишен лик; чрез Него очите на сърцето ни се отварят и обърнат към светлината, немощният ни и затъмнен разум разсъфтява.“ Към контемплативната мистика принадлежат например августинската, картузианската и кармилската духовна традиция. Огромна е заслугата на двамата големи светци Йоан Кръстни и Тереза Авилска за изясняване смисъла на „познанието чрез любовта“, характерно за контемплативната мистика. Много често забравяме, че вярата в Исус Христос означава да съумееш да чуеш думите на любов, които Бог отправя към човечеството, да влезеш в неговия Завет с човечеството и в диалог, който е възможен чрез думите и делата на самия Исус. Да познаеш Бог, не означава да Го разбереш, а да се усетиш познат от Него; не само да Го обичаш, а да се познаеш като обичан от Него. В този смисъл контемплативната мистика е

един по-съвършен, дълбок, интензивен диалог на любов и разбиране с Бог. Големите учители по мистика предупреждават, че този диалог не е нито прекалено чувствен, нито прекалено рационален. Мистичната душа е отправила своята воля към Бог, тя трябва да знае да приеме етапите на светлина и тъма по този път и да не желае друго освен Бог. Мълчанието на душата е условие, за да заговори Бог. Мистичното познание е благодат на Божията любов, а не успех на собствените ни усилия. Светлината на душата идва от Неговия поглед, истината - от Неговото слово, любовта й - от Неговата благодат. Всеки човек е призван към живот и себепознание в погледа на Бог. Но Бог в своя Син и чрез своя Дух даде нов дар и възможност на човека да живее по Негово подобие. Мистичната душа черпи благодати в този нов дар и преминавайки през нощта на сърцето, на волята и познанието, се възкачва по пътя на съвършенството, подкрепяна от Божията помощ. Така в християнството „мистичен живот“ означава ефективно единение с Бог Исус Христос, живот, който може да бъде осъществен само чрез свръхестествена благодат. Църквата е средата, в която този живот намира условията за своето развитие и проверка. Мистичният опит с Бог е сегмент от този живот. И макар началото му да е в самия Исус Христос и опита на апостолите, исторически много по-късно прилагателното „мистичен“ както и по-

нятието „мистичен опит“ влизат в употреба. В християнската традиция „мистичен“ се използва след II век, а „мистичен опит“ - след XII век. Това, което днес наричаме мистичен опит, самите мистици често наричат „мистично богословие“ и говорят за „мистично съзнание“. Мистичното състояние те определят като съзнание за свръхестественото в нас. Например света Тереза Авилска пише: „Неочаквано изпитах съзнание за Божието присъствие по начин, че не можех да се усъмня, че Той е в мен и аз съм изцяло погълната от Него. Това по никакъв начин не беше видение. Мисля, че се нарича мистична теология.“ По самата си природа християнският мистичен опит подразбира познанието чрез любовта. С уговорката, че под мистично познание се разбира нещо различно от обикновеното познание, може да се каже, че за срещата с Бог любовта и познанието представляват части на едно цяло, но първенството в него има любовта (1 Йоан 4, 16). Могат да се намерят различни дефиниции, но по същество те казват едно и също. Това е опит на душата, пътуване вътре в нея към Бог - начало и окончателна цел на човека. Можем да се подготвим за Бог чрез аскеза и молитва, но Неговото идване е дар на благодат. Срещата на душата с Бог в практиката на една мистична душа е живот с Божието присъствие.

Ирен ЦИБРАНСКА, OCDs
Използвани са материали от енциклопедия „Католицизм“ т. IX, стр. 932-962.

Да действваме

От стр. 1

ра на Кара Кольо. В него се съхраняват костите на избити от турците борци за освобождение на България. Посетихме и скривалището, което е в самия олтар. Кратка почивка в красивия двор, наляхме си студена вода от чешмата и... отново на път (сн. 1).

Стигнахме до с. Радовец. Мнозина от нас все още помнят ужаса, който изживяха жителите на трите села по време на големите пожари през лятото на 2007 г. Вълнението започна да достига връхната си точка. Всеки с издйническа сълзица в очите започна да показва къде са били къщата, нивата, имотът. Гробището е доста запустяло. Няма как - жителите в селата са малко, все възрастни хора. Няма сили да се грижат за гробовете. Направихме кратък помен на входа на гробището, защото не успяхме да открием всичките гробове (сн. 2).

Поехме към съседното село Филипово. По пътя си припомняхме откъде е минал огънят и какви поражения е нанесъл. Напомнихме на жителите от

1

тото. И си мисля, че държавата може поне нови знамена да даде на кмета или кметския наместник, за да ги подмени и така да си личи отдалеч, че се намираме в България!

С огромно вълнение стигнахме до крайната цел на поклонничеството ни - черквата. Покривът е поправен. Вярно, че майсторите са си оставили ръцете, както се казва, но все пак има покрив и прозорци. При по-слаби валежи и вятър вътре няма да влиза много дъждовна вода. Интериорът ми напомни на някаква импро-

улен църковен живот: иконостас, олтар, пейки за хората, място за палене на свещи. Не мога да ви опиша вълнението на нашите спътници. А когато започнаха да пристигат и местните енорияши, сърцата биеха на максимална честота. Прегръдки, целувки, спомени, припомняне кой кой е... Черквата като че ли изведнъж се изпълни с хора. Местата за сядане се оказаха по-малко от вярващите, посетили в този ден храма. Преди службата никой не можа да си спомни как се казва храмът. Направен

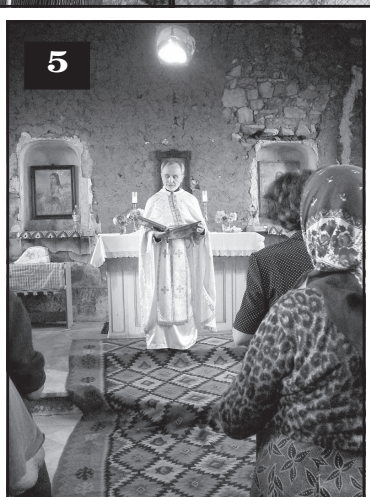
2

Радовец и Филипово да се приготвят, защото отец Петър ще се върне, за да ги вземе с микробуса за литургията.

Стигнахме до Присадец - крайната точка на нашето пътуване. Гледката бе доста тъжна! Навсякъде пожълтяла трева, руини на къщи, носещи страшните белези на пожара. И на разрухата! На безхаберията на държавата за тези райони! Кметството е ремонтирано основно, но на входната врата на двора се веят две знамена - на България и на ЕС, и двете в окаяно състояние. По-скоро представляват някакви шарени парчета плат и с по-голямо въображение можеха да бъдат оприличени на флагове (сн. 3). А границата с Турция „опира“ до края на селото. Пътят за гробището в с. Присадец върви успоредно на граничното съоръжение (кльон), което вече не действа, но все още си стои на мяс-

3

5

визирана черква в Африка (сн. 4 и 5). Но раните от пожара бързо ме върнаха в действителността (сн. 6). Благодарение на енергията на нашия епископ Христо и на енорийския свещеник отец Антон Коман, SDB, както и на местните жители има всичко необходимо за провеждане на норма-

бе неуспешен опит да се свържем с монс. Христо, за да го попитаме и да получим неговата благословия. С първите думи от светата литургия мнозинството притихна. Само от време на време някой отиваше до импровизирания свещеник да запали свещ за живите и умрелите. През цялото време наблюдавах местните енорияши и тези от с. Розово. Лицата им сияеха. В храма се служеше литургия! Всички бяха безкрайно щастливи. След последните молитви си направихме снимка за спомен и всеки пое по пътя към своя дом (сн. 7).

Разгледах съседния енорийски дом. Посетих и местната православна черква. Тя за щастие е пощадена от огъня. Но е заключена, а камбаната е закачена на клон на едно дърво пред входната врата. Обезлюдяването на селото си беше казало думата и в този случай.

В един момент се запитам - струва ли си да се възстановява храмът? Оправдано ли е да се харчат пари за това? Хората в скоро време един по един ще преминат в отвъдното. Кой ще посещава черквата? И веднага получих отговор. Преди година местните католици бяха готови да заменят изгорялата сграда на черквата в с. Присадец със сградата на баничарницата в съседното село Филипово и там да си устроят храм. Спомних си още, че на службата присъстваха и две момичета. Вярно - гости на баба и дядо за

4

Богословието за Кръста в христологията на свети Павел

От стр. 1

пример се отнася до общността в Коринт. Пред лицето на една Църква, в която застрашително растяха безредията и раздорите, в която общинето беше застрашено от вътрешни партии и деления, които разцепваха единството на Тялото Христово, апостол Павел се представя не с превъзходството на словото или на премъдростта, а с вестта за Христос, и то за Христос разпнат. Неговата сила не е в убедителния език, а колкото и да е странно - в слабостта и търпението на Този, Който се облича в „силата Божия“ (срв. 2 Кор. 2, 1-4). Кръстът е съблазън и лудост - според това, което представлява, или е богословското послание, което се съдържа в него. Апостолът го потвърждава с учудваща настоятелност, която е добре да чуем от него самия: „Защото словото за кръста е безумство за ония, които гинат, а за нас, които се спасяваме, е сила Божия... Бог благоволи да спаси вярващите с безумството на проповедта. Защото и юдеите искат личби, и елините търсят мъдрост, а ние проповядваме Христа разпнатия, Който за юдеи е съблазън, а за елини безумство“ (1 Кор. 1, 18-23).

Първите християнски общности, към които апостол Павел се обръща, знаят много добре, че Исус е възкръснал и жив. Апостолът припомня не само на коринтяни и галатяни, но на всички нас, че Възкръсналият е същият Този, Който бе разпнат. „Съблазънта“ и „безумството“ на Кръста се откриват точно във факта, че там, където изглежда, че има само поражение, болка, посърналост, точно там се намира могъществото на безкрайната любов на Бог, защото Кръстът е изражение на любовта, а любовта - истинската сила, откриваща се точно в тази привидна слабост. За юдеите Кръстът е skandalon, т.е. примка, камък за препъване; той изглежда като препятствие за вярата за правоверния юдей, който не намира нищо подобно в Свещеното писание. При юдеите кръстът противоречи на самата същност на Бог, Който винаги се е показвал чрез чудни, необикновени белези. Да се приеме Кръстът на Христос, означава да се извърши цялостно обръщане в начина на отношение към Бог. Ако за юдеите причината за отхвърляне на Кръста се намира в Откровението - т.е. вярност към Бог на отците, то за елините - т.е. за езичниците, критерий за даване на отрицателна оценка за Кръста е разумът, за тях Кръстът е

moria, лудост, нелепост, буквално безвкусица (храна без сол), т.е. много повече от една грешка, подигравка в добрия смисъл.

Неведнъж апостол Павел има горчивия опит за отхвърляне на християнското благовестие, видяно като „безвкусица“ - лишено от значение, дори недостойно за внимание на ниво разумна логика. За онези, които като елините виждаха усъвършенстването в духа, в чистата мисъл, вече беше неприемливо Бог да стане човек, приемайки всички ограничения на пространството и на времето. Освен това определено неприемливо бе да се вярва, че Бог би могъл да свърши на Кръста! А виждаме как тази елинска логика е също логика, обща и за нашето време. Концепцията apatheia - т.е. безразличие - като липса на страсти, на чувства у Бог, би ли могла да разбере един Бог, станал човек и победен, който след това придобива тяло, за да живее като възкръснал? „Друг път щем те послуша за това“ (Деян. 17, 32), ще кажат с презрение атиняни на апостол Павел, когато чуват да се говори за възкресение на мъртви. Ако те смятат за усъвършенстване освобождението от тялото като от затвор, как да не се смята за заблуда възвръщането на тялото? В древната култура, изглежда, няма място за Бог въплътен. Цялото събитие „Исус от Назарет“ изглежда като пълна безвкусица, а Кръстът - като най-връхната й точка.

Но защо свети Павел прави точно от словото за Кръста основна точка на своята проповед? Отговорът не е труден. Кръстът открива „могъществото на Бог“ (срв. 1 Кор. 1, 24), което е различно от човешката сила. Той открива Неговата любов: „Безумното у Бога е по-мъдро от човеците, онова, що е немощно у Бога, е по-силно от човеците“ (п. т. 25). От дистанцията на времето, което ни дели от свети Павел, ние виждаме, че Кръстът побеждава, а не разумът, който се противопоставя на Кръста. Разпнатият е мъдростта, защото изразява истинно кой е Бог, т.е. силата на любовта, която достига до Кръста, за да спаси човека. Бог използва методи и инструменти, които на пръв поглед не са нищо друго освен безсилие. Разпнатият открива, от една страна, безсилието на човека, а от друга, истинското могъщество на Бог, т.е. дарената любов. Точно тази всецяло дарена любов е истинската премъдрост. Нещо, което свети Павел е почувствал дори в плътта си и го свидетелства в различни места на своето духовно развитие, станали ясни отправни точки за всеки ученик на Исус: „Стига ти Моята благодат; защото силата Ми се в немощ напълно проявява“

5 ИСТИНА VERITAS
Брой 9 (1430)
септември 2009 г.

На стр. 7

На стр. 7

**Към католическата младеж в България
И към всички, които желаят да се присъединят
Девет месеца молитва за младежите
в България и в целия свят**

Да бъдем светлината на света...

ОСМА ГОДИНА

От април до декември
Октомври

Да се молим за младежите, които изграждат отношението си във виртуалния свят на интернет

За някои хора глобалната мрежа наистина е почти безкрайна възможност за достъп до информация, средства за комуникиране и дори място, където те намират професионална реализация. За други обаче интернет вече се е превърнал в пагубен навик, носещ вреда на здравето и разрушаващ реалното общуване.

Зависимостта от интернет засега не е призната като истинска болест, но специалистите вече се сблъскват с жертвите на виртуалната реалност. Те нямат съмнение, че при някои хора се формира патологична зависимост от сърфирането в мрежата - те създават мними отношения, които често водят до пристрастяване, „виртуална“ изневяра или разстройства в сексуалното поведение. Такива хора имат пренебрежително отношение към здравето и външния си вид, не си доспиват, намалява физическата им активност и общуването в реалния живот. Често усещат умора и сухота в очите или т.нар. синдром на повтарящите се движения. Някои любители на виртуалната реалност, когато са на разстояние от компютъра, започват да изпитват безпокойство. При част от тях се наблюдават подсъзнателни движения на пръстите, наподобяващи работа с клавиатура. Много от пристрастените към интернет преди са имали тревожни разстройства, депресии, проблеми с наркотици или алкохол.

Интернет предлага много сайтове за запознанства, чат програми, социални мрежи - всички те са страшно привлекателни за младите хора и затова често стават платформа на нови познанства и дори връзки.

Но съществуват подводни камъни. Човек дори да желае да бъде почтен в общуването, самият характер на общуване води до невъзможност за ясно и истинско разкриване на намеренията и на добрите позиции. От друга страна, непочтените потребители в нета са голямо множество. Анонимността може да бъде разглеждана като защита към добронамерените и почтените потребители и като маска, зад която се крият непочтените. Скрилото общуване е повече минус, отколкото плюс. То изисква често пъти визуализиране и своеобразно легитимиране на намеренията. Общуването в нета създава недоразумения и неразбирателство между хората заради липсата на вербалната и невербалната експресия на чувствата и настроенията. Незнайно как виртуалното пространство развива ценностите в реалния живот и е лъжливо негово копие. Всяка форма на почтеност може да придобие лъжливи измерения, както лъжливите измерения могат да придобият достоверност в нета.

Затова съществуват и някои етични норми, които би трябвало да се спазват:

„Никога не забравяй, че отсреща стои човек, когото можеш да нараниш емоционално.“

„В интернет никога не би да правиш нещо, за което смелостта не би ти стигнала

на живо.“

За добро или лошо тази малка кутия - копие на реалния свят, дава възможност да правиш всичко, без да излизаш от стаята си. Което може да бъде ужасно ограничаващо, ако не го осъзнаваш и контролираш. С компютъра си можеш да работиш, да се информираш, да се забавляваш, да общуваш с хора и да намиращ сродни души, които едва ли би срещнал на улицата. Можеш да правиш всичко с изключение на някои биологични процеси или спорт. В този смисъл се вижда лесно обяснима склонността на някои хора да привикнат към тази практически завършена независима среда.

А аз?! Какво е моето отношение към интернет?

Какви са моите отношения с другите хора? Реални?!

*

Псалм 138

*

В светлината на втора скръбна тайна - Бичуването на Исус

Отче наш...

Радвай се... (10 пъти)
Слава на Отец...

Блажени Евгений, Камен, Павел и Йосафат, мъченици за вярата - бъдете светлина за нас!

Свети Йоане, Предтеча Господен, моли се за нас!

Младежко молитвено движение NIKA

...И СОЛТА НА ЗЕМЯТА

Малко позната снимка на Йосиф Соколски

От дълги години в една от витрините на експозицията на ИМ „Искра“ в Казанлък посетителите при по-внимателно вглеждане можеха да различат една стара снимка на владика и непретенциозен надпис „Йосиф Соколски - първият униатски епископ“.

Не можех да повярвам, че това е самият Йосиф Соколски, защото около нея има разположени снимки на епископ Антим I и православна богослужбена литература. Не можех да си представя, че някой ще дръзне през времето на социализма да постави официално в музейна експозиция снимка на католически епископ, пък бил той и униат!

Но успях да издействам да ми дадат да сканирам снимката. Това е оригинал, подлепен на картон с размери 15/11 см.. На гърба има надпис „Йосиф Соколски и инв. №1335. Нищо друго. В инвентарната книга е записано (както разбрах от директора на музея): „Йосиф Соколски пред борове, учител в Шипка (?!), първи униатски епископ, подарено...“ Нищо повече.

Едва ли ще можем да разберем кой знае колко други подробности. Пък и дали е необходимо?

Важното е, че това е ликът на дядо Йосиф Соколски. Снимката е правена не в студио, а на открито. За това може да се съди и по факта, че централната част на снимката (в областта на гърдите на

дядо Йосиф), както казват фотографите, е „варосана“, т.е. леко преекспонирана. Но пък отлично могат да се разгледат в подробности лицето, митрата, енголпието, одеждите. Великолепно изображение! Малко поовехтяло и в цвят сепия. Но като се има предвид, че снимката е правена през 1861 г., вероятно в Цариград...

С риск да стана досаден ще отправя нас пореден път призова ни: търсете и съхранявайте частиците от историята на нашата вяра. Вяра изстрадана, вяра съхранявана от нашите баби и дядовци, майки и бащи. Да оставим на поколенията след нас всичко що е годно да се обработи и представи! Времето неумолимо заличава следите и спомените. Длъжни сме да го изпреварваме, където е възможно!

Инж. Стефан ПАПУКЧИЕВ, КdV Казанлък

Млади хора от Италия и Свищов даряват с обич и усмивки деца от Тотлебен

От стр. 1

на приказка: „Пепеляшка“, „Пиноккио“, „Снежанка и седемте джуджета“, „Цар Лъв“, „Червената шапчица“, „Робин Худ“. С децата от дома младите доброволци изучаваха моменти от приказките, правеха рисунки по тях, изработваха костюми за героите и дори драматизираха някои приказни моменти. Младите и техните наставници организираха децата в т.нар. работилници: за рисуване; за музика; за готварство (в която децата сами да правят сладкиши); за филми; езикова и творческа работилница. В тези „работилници“ децата творяха, изработваха конкретни продукти, мечтаеха и се превъплъщаваха в героите. За малките палавници беше организирана миниолимпиада със забавни игри: щафета за пълнене на бутилки с во-

да с малки чашки; щафета с лъжички, в които се носи топче за пинг-понг; щафета с топки между колената; боулинг мач. Децата бяха и „ловци на съкровища“, а в един от дните за тях имаше организирана екскурзия до възрожденския град Елена. Младежите също се забавляваха и играха от сърце с децата на „Открити знамето“, „Развален телефон“, „Игра със столчета“, „Колизеум“, „1-2-3 - звезда“ и много други. Дните на мисията се превърнаха в един вълшебен свят, в който мечтите се сбъдваха и всичко бе възможно.

За идеята за тази младежка мисия споделя сестра Франческа Монтанаро, мисионерка от ордена на сестрите пасионисти, която от три години и половина работи в енорията в Свищов. „Всичко започна с посещаването на домове за деца, защото ние, сестрите, видяхме, че както всяко дете, така и тези имат нужда от обич и топлина. През лятото те не ходят на училище и дните са дълги. Оттук дой-

де и идеята. Помолих сестрите от Италия да ми помогнат в този проект и те заедно с отците пасионисти събраха група италиански младежи. Това беше възможно, защото любовта на Бог действа и днес у младите. Заедно с енорийския свещеник и някои вярващи ние често ходим в такива домове. И младите се интересуват от тези деца, а сега имаха възможността да се запозна-

ят с тях. Младежите трябва да влязат и да се чувстват в Църквата като у дома си. Нашата цел е те да намерят време и място за молитва и да утвърдят своята вяра. Младите хора заемат централно място в нашата пастирска дейност, защото те са бъдещето на Църквата и на света, както казваше Йоан-Павел II.“

Ето какво споделиха и двама от италианските младежи.

Катя Рици, на 36 години, от Терамо: „Това първо мое посещение в България ми дава възможност да се срещна с една различна действителност и да видя гледни точки, различни от моята. Това е предизвикателство за мен. Подготвихме се с желанието да видим нещо по-друго от италианската действителност и да посветим своето време в **На стр. 7**

6

ИСТИНА
VERITAS

Брой 9 (1430)
септември 2009 г.

Богословието за Кръста в христологията на свети Павел

От стр. 5

(2 Кор. 12, 9). И още: „Бог избра онова, що е от долен род на тоя свят и е унижено, и това що е нищо, за да съсипе онова, що е нещо“ (1 Кор. 1, 28). В този момент апостолът се идентифицира с Христос, Който също, макар и поставен на различни изпитания, живее с вярата на Син Божий, Който го е обикнал и е дал сам Себе си за неговите (на Павел) грехове и за греховете на другите (срв. Гал. 1, 4; 2, 20). Тази автобиографична даденост за апостола става образец за всички нас.

Във II послание до коринтяни свети Павел развива прекрасно богословие за Кръста (5, 14-21), където всичко се обобщава в две основни заключения: от една страна, Христос, Когото Бог предпази от греха за наша полза (21) е умрял за нас; от друга, Бог ни е помирил със Себе си, като не ни вменява прегрешенията (18-20). От тази „служба на по-

мирението“ всяко робство е напълно премахнато (срв. 1 Кор. 6, 20; 7, 23). Тук се явява всичко онова, което е важно за нашия живот. Ние също трябва да влезем в тази „служба на помирието“, която винаги предполага отричането от собственото превъзходство и избирането на безумието на любовта. Свети Павел се отрече от живота си, отдавайки се изцяло на службата на помирието, на Кръста, който е спасение за всички нас. Това трябва да знаем да вършим и ние - да можем да намерим нашата сила именно в смирието на любовта и нашата мъдрост в слабостта да се отричаме, за да влезем в силата на Бог. Ние всички трябва да изградим нашия живот на тази истинска мъдрост; не да живеем за себе си, а да живеем във вярата на този Бог, на Когото всички можем да кажем: „Обикна ме и даде Себе си за мен.“

Папа БЕНЕДИКТ XVI,
29 октомври 2008 г.

Преподобни Харитон изповедник

През втората половина на III и първата половина на IV век живял в малоазийския град Икония благочестив мъж на име Харитон. При царуването на римския император Аврелиан било предприето жестоко гонение срещу християните. Началникът на града узнал, че Харитон е християнин и го повикал при себе си.

- Защо не се покланяш на боговете, които ние всички почитаме? - запитал го той.

- Не се покланям - отговорил Харитон, - защото те не са богове. Безумно е човек да им се покланя. Аз се покланям на вечния Бог, Творец и Спасител на света.

- За тоя дързък отговор - казал началникът - ти заслужаваш смърт. Заслужаваш смърт, защото хулиш нашите богове. Но аз ще ти простя, ако се разкаеш и им се поклониш. Ти трябва да им принесеш жертва и да поискаш от тях прошка!

Харитон заявил:

- Ако си уверен, че твоите идоли са действителни богове, ти не трябва да прощаваш на онзи, който ги хули, защото всеки е длъжен да държи за своя бог. Но те не са богове и ти напрасно ми заповядваш да им се покланям. И знай, че никакви мъчения не ще ме заставят да се отрека от живия Бог. Аз повтарям с апостол Павел: „Кой ще ни отлъчи от любовта Божия: скръб ли, притеснение ли или гонение“

ние, глад ли или голотия, опасност ли или меч?“ Никога не ще се отрека от Бога и не ще се покланя на твоите бездушни идоли.

Тия думи разгневили силно началника. Той заповядал да бъдат жестоко тоя смел изповедник. След това го отнесли едва жив в затвора. С Божия помощ Харитон скоро оздравял. След това го подложили на нови, по-тежки мъчения. И накрая началникът го пратил на заточение. Наскоро след това император Аврелиан умрял и наследникът му заповядал да бъдат прекратени гоненията срещу християните. Върната била свободата на затворниците. Заточениците видели отново родината си. Тия, които се криели по пещери и пустини, започнали да се събират отново свободно на молитва. Всички радостно благодарили на Бог, Който внушил на царя милост към християните. Тогава бил освободен и Харитон. Тежкото изпитание засилило още повече вярата у него. Той се отрече от света, за да посвети изцяло живота си на Бог. Заминал за Йерусалим, за да се поклони на светите места. Но по пътя бил заловен от разбойници. Те го вързали и откънали в своята пещера. Но като видели, че нищо няма, оставили го в пещерата и тръгнали да търсят друга плячка. Харитон се помолил и се предал покорно на Божията воля. И милостивият Бог му пратил неочаквано избавление. В пещерата пропълзяла отровна змия. Тя се напила от стоящия там съд с вино. След това повърнала обратно виното в съда. Но ви-

На стр. 10

7

Да действваме

От стр. 5

през лятото, но... Присъстваха! Спомних си и снимките, които бях гледал - как местните хора разчистват материалите след пожара. С каква радост дойдоха на службата и с каква надежда очакват срещата с енорийския си свещеник през следващия месец. Значи вярата в тези три села не е напуснала нашите събратя! Църквата е жива! Тогава... Храмот трябва да продължи да се възстановява. Дори и само един вярващ да остане - храмот е нужен. След това Бог ще ни покаже как да продължим. Има време! Да се молим с надеждата храмът час по-

скоро да възкръсне от руините.

И си зададох следващия въпрос - какво може да направи всеки от нас, за да се възстановят или ремонтират храмовете ни? Трябва ли да разчитаме само на инициативността на нашия епископ Христо Проиков, на „Каритас“ и на енорийските свещеници? Те - особено енорийските свещеници - правят всичко върху силите си по време на отпущките (ако могат да се нарекат отпуски или почивка) в родните си страни да намерят дарители, за да се обновяват и възстановяват нашите храмове.

Въпроси, въпроси, въпроси...

Има начин да се помогне. Поне според мен. Актуални са няколко програми на ЕС и ЕК, които могат да бъдат ползвани. Примерно програмата за развитие на селските райони, програма „Красива България“, общинските програми за развитие и редица други. Не е лек този път за намиране на средства. Като председател на фондация „Оазис“ го зная от личен опит. Но ако се създадат групи от специалисти (измежду вярващите от цялата страна), които да подготвят проекти, да търсят партньорства с органите на държавното и местното самоуправление, партньорства в страните от ЕС, естествено всичко това съгласувано и ръководено от епархията и местните енорийски свещеници, сигурен съм, че ще се намерят немалко средства. Можем и с доброволен труд да помагаме. Особено сега, когато мнозина са безработни и чакат да си намерят работа. Както казват възрастните хора: „Всяка ръка в даден момент е безценна!“

Да действваме. Времето не чака!

Инж. Стефан ПАПУКЧИЕВ,
КдВ,
председател на фондация
„Оазис“

6

Млади хора от Италия и Свищов даряват с обич и усмивки деца от Тотлебен

От стр. 6

помощ на другите.“
Пиерлуиджи Чикотели, на 19 години, от Скафани, провинция Пескара: „От дълго време имам желание за такъв опит и през зимата се запознах със сестра Донатела, която ми предложи тази възможност. След това имаше опознавателни срещи за България и специално за децата, които щяхме да срещнем в Дома за деца, лишени от родителски грижи „Младен Антонов“ в с. Тотлебен. Тогава още повече се увеличи моето желание да видя тези деца. Какво можем да им дадем? Ще се опитаме да им дадем топлина и спокойствие и да изживеем заедно радост-

ни моменти. В България бяхме посрещнати с голямо гостоприемство както в манастира в Свищов, така и в Дома за деца в Тотлебен. Мисля, че

България е страна с големи ресурси и ще има добро бъдеще.“

Да работиш с деца е прекрасно, защото ти отвръщат с безрезервна обич и доверие, единодушни са българските и италианските младежи. Но да дариш любов на деца, които не познават родителската грижа и нежност и сигурността на семейното гнездо, е все едно да станеш проводник на Божията любов. Младите хора станаха инструмент в ръцете на Бог и дадоха най-доброто от себе си. Просто и истински прегърнаха децата от Тотлебен и възвърнаха техните усмивки. Един прекрасен пример за всички млади хора в България!

Росица ЗЛАТЕВА

7 ИСТИНА
VERITAS

Брой 9 (1430)
септември 2009 г.

„Изповедите“ на кардинал Бертоне

Как е решил да стане свещеник? Кой са били най-големите му трудности и удовлетворения? На тези въпроси на агенция „Зенит“ по повод началото на Годината на свещеника отговаря първият сътрудник на папа Бенедикт XVI кардинал Бертоне.

- Кога открихте званието си?

- Когато бях първа година в гимназията в института на салезианите в Торино - първия институт, основан от дон Боско. Бях учил там основно образование и бях вече гимназист, но до онзи момент не бях почувствал желанието да стана свещеник, въпреки че живеех сред свещеници за пример, които бяха мои преподаватели и възпитатели. Повече ми се искаше да уча езици и да се занимавам с опознаването на света, т.е. една доста по-различна дейност, може да се каже дейност в международните отношения. Веднъж преподавателят по гръцки ми предложи: „Организираме тридневна среща за опознаване на свещенството. Ако искаш, можеш да дойдеш и да помислиш за бъдещето си...“ Отидох и след тези три „звателни“ дни реших - що се отнася до моето „аз“ - да стана свещеник и да вляза в конгрегацията на салезианите. Казаха това на родителите си на 24 май 1949 г., които както обикновено бяха дошли на поклонение в базиликата „Мария помощница“ в Торино. Те се поучудиха, тъй като никога преди това не ме бяха чували да говоря, че искам да ставам духовник. Казаха ми: „Ако Господ го желае, нямаме никакви възражения, дори нещо повече - много сме доволни. Ала знай, че от теб зависи да бъдеш верен, значи ти трябва да си решиш.“ Така започна пътят на званието, на новициата, на учението и т.н.

- Кой ви помогна да следвате този път?

- Възпитателите салезиани, а в началото особено водещият новициата. Новициатът продължи четири месеца повече, понеже бях много млад. По онова време новициатът започваше на 15 и завършваше на 16 години - с даване на монашески обети. Нямах 15 години, когато го започнах на 16 август 1949 г., и той продължи до декември 1950 г., когато навърших 16 години и дадох първите си обети. После бях сред салезиани и много добри изповедници. Трябваше да си призная, че преди да взема решението, помолих за съвет един 84-годишен свещеник, при когото редовно се изповядвах в базиликата „Мария помощница“. Той ми каза: „Виж какво, това е голяма работа, трябва да се подготвиш

много добре. Знай, че съм свещеник от 60 години и никога не съм съжалявал, че съм станал такъв.“ Окуражен и от това свидетелство продължих по избрания път, въпреки че у дома изпитвах известна носталгия. Родителите ми казаха: „Завърши сега пробния период и учението, понеже ти си ги избра. След като завършиш, ще вземеш по-мъдро решение.“ Като завърших, реших да продължа до свещеничeskото си ръкоположение на 1 юли 1960 г.

- По този път каква беше ролята на дон Боско?

- Дон Боско беше изключителен модел за свещенство и неговите последователи, неговите духовни синове, които бяха мои преподаватели и възпитатели, го демонстрираха много добре. Те ми представяха красиви примери, които разпалваха желанието ми и ме окуражаваха да следвам този път. Дон Боско винаги е бил до мен в живота ми. Той ме водеше в растежа към свещенството и в изпълнението на задачите като салезианин, в работата

ми като ректор в Папския салезиански университет в Рим и като обучаващ много кандидат-свещеници. После ме водеше като епископ, а сега - като държавен секретар и пръв сътрудник на папата. Дон Боско ме учеше да бъда верен на папата, да дам живота си за папата и за Църквата, нещо, което се мъча да сторя в моята слабост, но с всички сили.

- Кой бяха трудните и най-хубавите моменти?

- Както казах, отначало изпитвах известна тъга по миналото - по живота у дома, с приятелите... Приятелите, които учеха с мен в лиця и ме подкрепяха, казаха: „Ако ставаш свещеник, трябва да бъдеш като дон Франческо Америо.“ Това беше нашият преподавател по история, философия и религия. За мен той беше модел, който ме е подкрепял; още пазя тетрадките си от съветите му по религия. Представите си какво влияние е имал този свещеник, щом приятелите ми го даваха за пример. Срещнах по-сериозни трудности в периода 1968 - 1972 г., когато бях преподавател в Папския салезиански университет в Рим и се грижех също за формирането на кандидатите за свещеници. Тогава имаше около 140 студенти по богословие, които усещаха влиянието на промените от 1968 г., на дебатите и разнопосочните мнения. Беше вре-

мето след II ватикански събор. Имаше моменти на големи търкания и сблъсъци на мнения и личности, а аз като ръководител трябваше да давам становища относно приемането на тези студенти в духовните общности. Беше времето на многобройните студентски събирания и многочасовите дискусии... Съответно моменти на напрежение, но и на преодоляване на тези напрежения. По-късно, като епископ и архиепископ на епархиите, които ръководах, назначен от Йоан-Павел II, имаш също моменти на конфронтация - понякога доста остра - по някои проблеми на местно равнище. И когато бях секретар на Конгрегацията за доктрината на вярата, имаше доктринални проблеми, които се появяваха за анализ и решение; понякога това бяха сериозни доктринални, морални и дисциплинарни проблеми... Но и в тази си работа имах хубави моменти на удовлетворение - факта, че си ръководил и си имал братска общност, отношения на братско общение, на здраво приятелство, което продължава и днес, когато се срещна с бивши ученици или с епископи от цял свят. Имал съм моменти на истинско общение, на братска дружба в радостта на верността към папата, на радост от изпълнение на свещеничeskата или епископската мисия или от факта, че съм насочил много младежи към свещенството. Не бива да се забравят и моментите на епископско бащинство в свещеничeskите ръкоположения и в епископските ръкоположения на много сътрудници на папата и на много местни епископи. Естествено, че изпитвам голямо задоволство - Божият народ се състои също и от пастирите си - с техните различни отговорности, с различната им роля според званието и харизмата, които дава Свети Дух. Този народ, който върви в дълбоко единение, е наистина красив знак на благосклонността на Бог към Църквата и цялото човечество. Усещам го в срещите, които имам с местните Църкви, с папските представители из целия свят, с държавните глави, които идват на посещения във Ватикан и изразяват своята благодарност за работата на Църквата, за свидетелството на Църквата било в областта на образованието, било в грижата и помощта за човешкия напредък особено сред най-нуждаещите се слоеве от обществото.

Следователно трябва да благодаря на Господ за дара на свещенството и за дара на епископството. На всички пожелавам плодотворна Година на свещеника!

Интервю на Хесус КОЛИНА По агенция „Зенит“

Молете се за своите свещеници!

Толкова милиарди хора живеят на този свят, на нашата земя. Има различни религии. Хората търсят Истината, търсят Бог. Ние, християните, повярвахме на Христос, на Неговото учение и дела. Истината за Бог се намира в Светата Библия. Това е Книгата на Живото слово, изречено от Бог и насочено към човека. Сигурно тази Книга се намира във всеки християнски дом, във всяко християнско семейство.

Всеки от нас срещна Исус в своя живот. За това ни помогнаха различни хора, които Бог е поставил на нашия път. Първо това стана благодарение на нашите родители, а след това също и на нашите свещеници, които Бог е избрал за свои служители, а те са ни проповядвали и проповядват Евангелието.

Папа Бенедикт XVI обяви тази литургична година в Католическата църква за Година на свещеника. Точно те, свещениците, на прага на своята младост са чули този глас на Христос: „Ела да Ме следваш.“ И са тръгнали след Него - да следват Учителя. Те са тръгнали, оставяйки скъпите си родители, благодарение на които са получили живота си и основата на християнската вяра. Те са оставили своите братя и сестри, приятели и роднини.

Един от тези свещеници също съм и аз, за което съм много благодарен на Всемогъщия Бог за Неговия дар на свещенството, за Неговото призвание, което с нищо не сме заслужили, а То е само дар от Него. Също така свещенството е дар от Бог и за Неговия народ, за който Той самият отдаде живота Си.

Дарът на свещенството не е личен дар, а е подарък за цялата Църква, дар и за теб, за да можеш и ти благодарение на тяхното служение и проповядване да срещнеш Спасителя, да срещнеш живия Исус, живия Бог.

Можеш да Го срещнеш, защото Исус живее. Исус е посред нас. Исус е умрял за нас върху Кръста преди 2000 годи-

ни - за нашето спасение, за теб и за мен. Исус е възкръснал на третия ден, за да можеш и ти да имаш участие в Неговия небесен живот. Но сам не можеш да се спасиш. Не можеш! Това е невъзможно! Затова Исус е основал Църквата и е избрал апостоли да разпространяват Любовта на Бог по целия свят. И днес Исус дарява млади хора със свещеничeskо и монашеско звание, чрез които се среща със своя народ.

Затова трябва да сме благодарни на Бог за всяко от тези звания. Не трябва да забравяме да ги подкрепяме с нашите всекидневни молитви. Те имат нужда от нашата подкрепа, както и ние имаме нужда от тях. Благодарение на свещениците ние сме включени в Христовата църква чрез тайнството кръщение. Свещениците отслужват светите литургии, за да можем, участвайки в тях, да се срещнем с живия и реално присъстващ Исус. Благодарение на Божиите служители самият Исус чрез тяхното служение ни прощава греховете по време на изповед, за да можем с нови сили и Божии благодати да започнем пак отново. А по един особен начин Бог ни обдарява със Свети Дух и Своите дарове, когато приемаме тайнството миропомазание чрез ръководящото на епископа.

Свещеникът благославя, когато ново семейство започва своя съвместен живот, и идва при нас, когато сме болни или сме вече на смъртно легло.

Затова молете се за своите свещеници:

- да имат все повече сили и да са все по-свети служители на Бог и на хората
- да са винаги верни на своето призвание
- да имат винаги търпение, особено в трудните мигове
- и все по-голяма любов към Бог и към хората.

Отец Евгений РУЖАНСКИ, OFM Conv., настоятел на общността на отците францисканци конвенуалци в България

Достойнствата на расото

Важно ли е, че свещеникът не си носи расото?

Кратките текстове ще ни припомнят важността на „свещеничeskата униформа“ - расото, или дългата дреха като пола. Почти същото се отнася за одеждите, характерни за различните ордени и конгрегации. В днешния прекалено светски свят най-доброто християнско свидетелство на богопосветените - поне на пръв поглед - е да носят отличителната дреха на свещеника или на своята духовна общност.

СЕДЕМТЕ ДОСТОЙНСТВА НА РАСОТО

Замислете се - движението с расо сред хората има сериозен ефект и значение. Едва ли от естетични съображения антихристиянските режими из-

рично са забранявали на духовниците да развяват раса по улиците. Това е темата за размисъл. Как е възможно днес хора, които твърдят, че са от Църквата, да омаловажават неговото значение и да не искат да го носят?

Сега рядко ще видим някой свещеник да носи расото си. Употребата му е традиция, която идва от далечни години и която е вече забравена и донякъде гледана с пренебрежение в годините след II ватикански събор. Това, разбира се, не значи, че то е загубило своята полезност, а че недисциплинираността и разпускането на нравите сред част от клира е една тъжна действителност.

На стр. 9

Свещеникът

Посветената на свещеника година (19 юни 2009 - 19 юни 2010 г.) открива множество възможности за размисли, поучения и изводи. Те са в основата на убеждението, че свещеникът - като Alter Christus (друг Христос) - е в центъра не само на духовния, изпълнен с възшествия и падения живот на Божия народ, но и на обременения с житейски проблеми и несгоди живот на същия този народ. Пророк Исаия (49, 3 и 6) потвърждава този статут на свещеника: „Ти си Мой раб и в теб ще се прославя... Но малко е, че ти ще Ми бъдеш раб, за да се възстановят колената Яковови и да се възвърнат остатъците Израилеви, но Аз ще те направя светлина на народите, за да се простре Моето спасение до земните краища.“

Да! Свещеникът е светлина за народите, като известява Благата вест, която осветлява сърцето и разума на човека. Той обаче не може да е светлина за народите, ако стои встрани от всекидневието на поверените му вярващи и от условията, при които протича ежедневието им, особено това на бедните, сираците, болните, самотните, отхвърлените от обществото. Като неписано пра-

вило те са първите и най-потърпевши от нестабилността на човешката солидарност, от конюнктурните веения в обществения, икономическия и политическия порядък в обществото. И наистина, както отбелязва папа Бенедикт XVI (виж енцикликата „Veritas in caritate“ - 29 юни 2009 г.), всички тези реалности, свързани с икономическото развитие и с регулирането на пазара, не могат да бъдат решени само технически, а трябва да се съобразяват с нуждите на човека, на всеки човек, надарен с тяло и душа.

В автобиографичната си книга „Un siecle - une vie“ („Един век - един живот“) известният френски философ Жан Гитон, гостувал и в България по покана на Людмила Живкова, твърди, че „ако свещеникът е пастир на повереното му стадо, той не може да не бъде със своето стадо“. В декрета „Presbyterorum ordinis“, № 3, 7 декември 1965 г., съборните отци определят свещеника като Божи служител, който живее в света

с другите хора като със свои братя по примера на Христос, без при това да е от света. Такова е и пожеланието на Учителя: „Не се моля да ги вземеш от света, но да ги опазиш от злото. Те не са от света, както Аз не съм от него“ (Йоан 17, 15-16). И папа Павел VI (1963-1978 г.) в енцикликата „Ecclesiam suam“ - август 1964 г., пояснява: „Тази разлика между свещеника и братята му миряни не означава разделение. Нещо повече, тя не изразява равнодушие, индиферентност или незачитане. Когато Църквата се отличава от света, тя не се противопоставя на света, а напротив, единява се с него... Освен това свещеникът е брат на хората поради факта, че е техен пастир, техен отец и техен наставник.“

И тъй чрез тайнството свещенство „Божият раб“ поема високооценено и необходимо задължение да служи на Божия народ за негова духовна и материална полза. И ето един пример. Живелият в пъл-

на бедност свети Жан-Мари Виане освен че превърна жителите на селцето Арс във верни и примерни християни, построил и приют за бедни деца с помощта на дарители. В тази своя многостранна мисия свещеникът по примера на Христос трябва да бъде високоумен към всички хора, без да се съобразява с този век (вж. Рим. 12, 2), без да угажда на човеци, защото в противен случай не би бил Христов раб (вж. Галат. 1, 10). В този смисъл е и посланието на апостол Павел до Тимотей (II, 4, 2): „Проповядвай словото, настоявай навреме и не навреме, изобличавай, запрещавай, увещавай с голямо дълготърпение и поука.“ При все че тези свети привидно съдържат известна строгост, всъщност те са пропити от любов и загриженост за духовното израстване чрез поучаване на „възлюбените чедра“ (вж. 1 Кор. 4, 14).

От своя страна необходимо е християните да бъдат проникнати от съзнанието за задълженията си към свещениците, Христови представители сред Божия народ, като ги подпомагат в трудната им и отговорна мисия със своите молитви, с признателност и им засвидетелстват уважение и послушание - така, както „Христос бе послушен до смърт, и то смърт кръвна“, тъй че свещениците, „бидейки длъжни да отговарят, бдят за душите на вярващите, с радост това да вършат, а не с въздишка“ (Евр. 13, 17). Освен това съвместно със свещеника миряните ще живеят със съзнанието, че християнската им съвест е двигател и ръководител в ежедневието им, убедени, че гражданско об-

щество, в което Бог е отхвърлен, живее с илюзията за хармония между членовете си, че гражданско общество, чиито водещи институции не зачитат достойнството на човека и пренебрегват неговите права, е античовечно. Христосите последователи обаче, като живеят в съгласие с Божиите заповеди, съдействат мисията на Църквата да отговаря на предизвикателствата на съвременните условия на развитие на обществото в правилна посока (виж папа Лъв XIII, 1878-1903 г., енциклика „Immortale Dei“, 1 ноември 1885 г.).

И тъй свещеникът е светлина за народите и в частност за всяка християнска общност и благодарение на неговото служение тя открива своите корени в светата Евхаристия, спасително присъствие на Христос в нейното всекидневие и нейна духовна храна по пътя към вечната родина (виж папа Йоан-Павел II, 1978-2005 г., енциклика „Църквата живее от Евхаристията“, 17 април 2003 г.).

Благодарим Ти, Боже, за великия дар на свещеническото служение.

Иван ТЕОФИЛОВ

Енорниската черква в село Арс с камбанарията, построена от свети Жан-Мари Виане

Достойнствата на расото

От стр. 8

Расото е въведено от Църквата в края на V век с намерението да даде на свещениците един сериозен, прост и пестелив начин на обличане. Следвайки тази традиция, Кодексът на канонично право налага тази църковна дреха на всички свещеници (канон 284).

Срещу тази разпоредба се обявяват различни групи, недолюбващи традицията, които се опитват да ни убедят, че дрехата не прави монаха и че свещенството се носи вътре в човека, така че дрехата няма значение - едно и също е свещеник с расо и свещеник с дънки.

Да, да, ама не... практиката показва обратното. Църквата е регулирала законово този въпрос още преди 1500 години, защото е сметнала, че той е важен за тогава и занаят. Едва ли някой сериозен човек ще твърди, че Църквата се занимава с детинщини или че някой владика е гледал да уреди фирмата на вуйчовото с поръчка за десетки хиляди раса...

А сега ви предлагаме седем

достойнства на расото според отец Хайме Товар Патрон.

1. Постоянно напомняне за свещеника

Истина е, че човек стане ли свещеник - това не се забравя лесно. Ала никога не е в повече едно малко напомняне - нещо видимо, някакъв постоянен символ, вид безшумен будилник, някакъв белег или знаме. Този, който се движи цивилен, е един от многото, бързащи по свои дела. А човекът с расото - не е от многото. Той е свещеник и той е първият, който се е убедил в това. Той не може да бъде от многото - расото го издава. И става мъченик или предател - ако се наложи някой ден. Невъзможно е да остане анонимен, в сянка, както може всеки друг. Освен това... Говорим доста често за дълг, ангажираност. Не може да има ангажираност, когато външно нищо не говори за наличието на такава. Когато се отнасяме пренебрежително към „униформата“, значи се отнасяме пренебрежително и към институцията, която тя представлява.

2. Присъствие на свръхестественото в света

Няма съмнение, че символите ни заобикалят отвсякъде: пътни знаци, знамена, отличителни знаци, униформи... Един от символите, знаково най-натоварени, е униформата. Няма нужда полицаи, катеджия, войник, митничар и т.н. да почнат да размахват пищови, за да ги разпознаем. Самото им униформено присъствие говори за какво става дума и влияе на околните - успокоява или дразни, придава сигурност или безпокойство на гражданите според държането и намеренията им.

Расото също събужда нещо повече от любопитство у другите. Може би събужда чувството за свръхестественото. Няма нужда от проповед, дори няма нужда да се говори. Който е в „добри отношения“ с Бог - е окуражен, който няма много чиста съвест - е предупреден, а който живее далече от Бог - започва да изпитва угризения.

Отец Хайме Товар ПАТРОН
По www.catholic.net

(Следва)

Мисионерките на милосърдието в подготовка за 100-годишнината от рождението на Майка Тереза

На 26 август 1910 г. е родена Майка Тереза от Калкута. В навечерието на честванията за нейната стогодишнина генералната настоятелка на общността на Мисионерките на милосърдието сестра Мери Према призова всички да подготвят най-хубавия подарък. „Майка Тереза - се чете в документа, разпространен от агенция Азия Нюз - вършеше малки неща с голяма любов. Призна и обикна достойнството на Божия син във всяка личност“. „Когато чувстваме любовта на Бог към нас и внимателните грижи на другите - пише сестра Према, - разбираме, че сме единствени и специални. Разбираме, че сме обичани. И желаем да споделим тази любов с другите.“ „Изразяваме нашата любов с една усмивка, протягайки ръце да помогнем, оказвайки внимание, казвайки една блага дума, насърчавайки. Задача на всяко човешко същество е да получава любов и да дава любов на другите.“ „Майка Тереза - се чете още в документа - отвори своето сър-

це за любовта към всички. Тя продължава да подканя всички нас да отворим очите си и да видим достойнството на Божия син в бедния, да разнасяме мир и радост чрез нашия скромнен труд. Нека посланието на Майка Тереза за Божията любов към всеки човек - завършва сестра Мери Према - ни помогне да осъзнаем, че Бог ни е създал за големи неща, да обичаме и да бъдем обичани.“

По Радио ВАТИКАН

9 ИСТИНА
VERITAS
Брой 9 (1430)
септември 2009 г.

За шумерите, тяхната култура и техните митове

Това може би ви интересува

Древният Шумер, наричан от народа му Каламма или Ки-Ури, заемал териториите на днешен Южен Ирак в близост до брега на Персийския залив. Земите на Шумер заедно с тези на древен Египет се явяват най-ранните средища на зараждане и развитие на човешката цивилизация още от IV хилядолетие преди Христос.

В археологически план историята на древен Шумер има следната приета днес в науката хронологизация:

- периода Урук (наречен на археологически най-проучения шумерски град), между 3300 и 3100 г. пр. Хр.

- протописмен период, между 3100 и 2800 г. пр. Хр.

- раннодинастическа епоха, между 2700-2400 г. пр. Хр.

След последния период шумерите започват да бъдат асимилирани по-ускорено от семитския народ на акадците, населявали както териториите на самия Шумер, така и земите на днешен Централен и Западен Ирак.

Важно е да се посочи, че асимилирането на шумерите не поставило край на тяхната цивилизация, тъй като тя била продължена от акадците и другите семитски народи, населявали Ирак. Шумерският език се ползвал със статут на свещен в култовете на древен Акад и на неговите наследници - Вавилония и Асирия, а шумерската писмена система - клинописът, била модифицирана и използвана в акадския език от III хилядолетие пр. Хр. чак до I в. сл. Хр. Акадци, вавилонци и асирийци се отнасяли с голямо уважение към творбите на шумерската литература, към шумерските култови химни и заклинания и постоянно ги преписвали. Шумерският език бил задължителен учебен предмет в училищата на Вавилония и Асирия, а за изучаването му били изработвани най-разнообразни пособия - различни видове речници, сборници с текстове и др. Интересно е да се отбележи, че през II и I хилядолетие пр. Хр. шумерският бил de facto мъртъв език, което обаче не пречело в големите културни центрове на Вавилон и Ниневия да се съставят най-разнообразни текстове на него в областите на култа, на астрономията и гаданията, на тълковните и терминологичните речници, свързани с областите на ботаниката, зоологията, анатомията и др. Постиженията на справедливо наричаната „шумеро-акадска“ или още „месопотамска“ цивилизация били впечатляващи във всички сфери на обществената, културната и политическата живот. Именно на шумерите и техните семитски наследници дължим въвеждането на шестдесетич-

ната бройтелна система, която използваме днес за отмерване на времето и според която един астрономически час се състои от 60 минути, а една минута от 60 секунди. Добре е да знаем, че това е част от наследството, оставено ни от тази цивилизация.

Подобно на всяка древна култура и шумерската има редица загадки, най-големите от които са свързани с произхода на нейния език и с предполагаемата прародина на шумерския народ.

По своята фонетична и граматична система шумерският език не може да бъде причислен от изследователите към никоя от съществуващите в древността и днес езикови групи, като примерно тези на индоевропейските и семитско-хамитските езици. Тази „изключителност“ на шумерския дълго време е поразила дискусии сред изследователските кръгове, които изработвали най-различни теории относно произхода на езика и връзката му с други езици. Според някои от тези теории - на основата на чисто фонетични показатели - шумерският език е бил сочен като свързан с групата на кавказките езици. Според други теории той имал известни сходства с групата на индийските езици. Тъй като тези теории били изградени въз основа на сравнително проучване върху ограничен брой филологически показатели, днес те са изоставени. По своите основни фонетични елементи езикът има редица паралели с други езици, но по своите граматически елементи той остава без сериозни аналози. Това положение не е учудващо, тъй като сравнителното езиковедство отдавна познава най-различни езици, нямащи връзка с известните ни езикови семейства и в древността, и днес. Такъв съвременен език е примерно корейският или езиците, използвани в районите на Микронезия и Полинезия.

Дълго време във връзка с теориите относно езика на шумерите са били проучвани и различни теории относно тяхната прародина. Трябва да уточним, че този въпрос е дискуссионен и днес. В асириологията са оформени две главни хипотези. Според първата шумерите са живели в Южен Ирак още от най-дълбока древност, тъй като тяхното присъствие там е засвидетелствано археологически още преди периода Урук. Според втората хипотеза вероятно преди посочената дата шумерите са се преселили в Южен Ирак, като от предлаганите в рамките на тази хипотеза прародини в Иран, Кавказ, Индия и др. днес в науката се проучва възможността през V хилядолетие пр. Хр. те да са се преселили от районите на днешния Персийски залив и по-точно от земите на днешните острови Бахрейн и на Обединените арабски емирства на полуостров Арабия. Трябва да посочим, че и двете теории имат своите сериозни

аргументи. Първата се опира на археологически засвидетелстваната непрекъснатост в развитието на културите в Ирак още от епохата на халколита в VI хилядолетие пр. Хр. Втората теория се опира предимно на някои сведения в шумерските митове, споменаващи остров Дилмун (днешен Бахрейн) не само като тяхна митична прародина, но и като първообраз на „обетованата земя“ - мястото, където някога хората живеели щастливо и където царяла любов между тях.

Тук е мястото да се уточни, че в популярната литература още от 60-те години на XX в. - като книгите на Ерих фон Деникен например - се лансират странни и недоказуеми хипотези за връзки на шумерите с извънземни светове и дори за техен извънземен произход. Подобни „хипотези“ са далеч от искрени дирения и научните интереси. Те се лансират най-често по чисто материалистични причини, цел на които не са научните изследвания, а печалбата от продадения брой книги.

Д-р Кабала МУКАРЗЕЛ, СУ „Св. Климент Охридски“

(Следва)

Посланията на апостол Павел

Второ към Тимотей

Това послание на апостол Павел се явява предсмъртно. От времето на неговото първо затворничество в Рим много неща са се променили. Скоро след освобождаването на апостола, през лятото на 64 г. в столицата на империята избухва пожар. В желанието си да отхвърли от себе си обвинението за палежа, Нерон обявява, че християните са виновни за катастрофата. Огромно мнозинство от тях било подложено на зверски мъчения, някои съдени и разпънати, както свидетелства Тацит („Анали“ XV, 44). Предполага се, че и апостол Петър е бил измъчван. По това време апостол Павел вече не е бил в града. След посещение - както гласи преданието - на западните покрайнини на империята (Испания) светецът се връща на Балканите. В края на управлението на Нерон (около 66 г.) Павел отново пристига в Рим, където е арестуван. Какво обвинение са му предявили, не е известно, но очевидно неговият арест е бил свързан с новата вълна на правителствени репресии. В този момент контактите му с другите били силно затруднени. Много приятели го изоставят уплашени. Надежда за освобождение вече нямало. Предвиждайки близката смърт, апостолът написва на своя

„възлюбен син“ Тимотей писмо, разглеждано като завещание. Доколкото, съгласно преданията, Павел е бил измъчван още по времето на управлението на Нерон (Евсевий, „Църква, история II“, 25), то второто послание до Тимотей не би могло да е написано по-късно от 67 г. В това послание ние намираме наставления към служителите на Църквата, призив за мъжествено посрещане както на гоненията на външните врагове, така и на нападките на лъжеучителите. Второто послание до Тимотей е свидетелство за здравата непреклонна вяра и надежда на апостола за изпълнение на Божия промисъл.

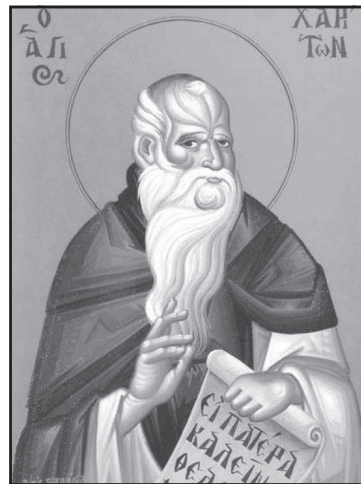
Из „Библия с приложение“, 1983 г., Брюксел
Превод Ани ГЕОРГИЕВА

Преподобни Харитон изповедник

От стр. 7

ното било вече отровно. Разбойниците се върнали. Били жадни. Изпили виното и тъй свършили живота си в страшни мъчения. Харитон се освободил от оковите. В пещерата намерил голямо богатство, което разбойниците събирали в продължение на няколко години. Част от това богатство раздал на бедните и на черквите, а с останалата част основал тук манастир, който нарекъл „Фаре“. Самата пещера била обърната на черква. Събрали се много братя. Харитон написал за тях правила на монашеския живот. Постоянно им давал пример на всички добродетели. Той бил милостив и страннолюбив, кротък и смирено мъдър. Обичал поста и въздържанието. Трудът бил за него почивка. Сиромашията си пазел като драгоценно богатство. Като установил ред в манастира и повторил няколко пъти наставленията си към братята, Харитон им заповядал да пазят строго въздържание и безмълвие. Поискал от тях постоянно да се трудят и да се молят. След това им казал, че желае да остави манастира, за да живее самотно. Това огорчило много братята. Те се опитали да го задържат, но не успели. Харитон им поставил свой заместник, благословил ги и заминал.

Недалеч от Йерихон намерил пещера и се поселил в нея. Всичките си мисли насочвал към Бог. Денем и нощем пребъждал в молитва и труд. Почти не си позволявал почивка. Хранел се само с корени и диви плодове. Но скоро усамотението му било нарушено. Някои от братята на манастира Фаре зажалили силно за

него и решили да го посетят. Харитон ги приел с радост. Мястото, гдето се подвизавал, станало известно и склонните към отшелнически живот почнали да се заселват около него. Така Харитон построил втори манастир. Приложил в него същите правила както в манастира „Фаре“. След това се отдалечил наново, още по-силно зажаднял да пребивава в безмълвие. Но на Бог било угодно животът му да бъде полезен и за други. Тъй на мястото на неговото ново усамотение се повторило същото. Надошли при него нови поклонници, които искали да живеят като него. Харитон построил трети манастир и го устроил така, както бил устроил първите два. Подир това се възкачил на висока планина и се поселил там. Оттам управлявал манастирите си. Братята идвали при него за съвети. Събирали се около него на големи групи. И той беседвал с тях за духовния живот, за пътя на човека към Бог. Когато оставал свободен от грижи за братята, сам сред планината се отдавал на благочестиви

размишления и пламенна молитва.

Преподобни Харитон Изповедник достигнал до дълбока старост. Най-после усетил приближаването на смъртта. Повикал игумените и монасите от трите манастира. Пожелал да ги уведоми за своята близка смърт и да им даде последни наставления. Дълбока скръб обхванала всички братя. В дълга беседа преподобният ги утешил. На опасенията им, че ще останат без върховен духовен началник, припомнил думите на Спасителя, Който обещал да бъде с вярващите в Него до свършека на света. Братята го запитали где иска да бъде погребан. Той отговорил: „Гдето искате, там отдайте праха на праха, защото земята е Господня; на Господа принадлежи всичко, което я изпълва.“ Но братята му възразили: „Не, отче свети! През своя живот ти построил три манастира. Всеки от тях би искал да има твое то тяло. И тъй, реши сам, за да не се яви между нас разпра!“

Свети Харитон изпълнил желанието на монасите. За да избегнат несъгласия, казал, че иска да бъде погребан в първия манастир, построен на мястото на разбойническата пещера. Подкрепян от братята, той отишъл до тоя манастир. Дал им последни съвети, благословил ги и починал тихо и безболезнено.

Свети Харитон се преселил във вечността на 28 септември 350 г.

От него е останал обредът на монашеското пострижение.

Из „Жития на светите“, Синодално издателство, 1991 г.

Как се проправят пътища

Веднџ едно говедо трябвало да пресече непозната гора, за да се присъедини към стадото си. Като не толкова умно животно то си отворило път с много завои, който криволичел нагоре и надолу по баирите. На следващия ден куче, което минавало оттам, прекосило гората по същия път. След няколко дни един овен, водач на стадо, видял просеката и превел оттам овцете си.

Не минало много и хората тръгнали по този път. Влизаха и излизали, вървели надясно, завивали наляво, качвали се и слизали из баирите, прескачали поточета, мрънкали и ругаели - при това с пълно право. Ала не правели нищо, за да намерят по-добър път.

Постепенно пътеката се

превърнала в широк път, по който животните се превивали под товара, принудени да минават за три часа разстояние, което би могло да се съкрати и прекоси за 1 час, ако не вървели по пътя, отворен от говедото.

Минали години. Пътят се превърнал в централна улица на село, а след още години - в главния булевард на израсналия град. Всички се оплаквали от движението, понеже разположението на булеварда било отвратително.

Междувременно старата мъдра гора се смееела, като виждала как хората следват като слепи пътя, който вече е прокаран, без да се запитат това ли е най-добрият избор.

Паулу КОЕЛЮ

Трите сита

Млад ученик на един мъдр философ му отишъл на гости и още от вратата започнал:

- Чуй, учителю. Твой приятел е казал много лоши работи за теб...

- Почакай... - го прекъснал мъдрецът. - Прекара ли през трите сита това, което искаш да ми кажеш?

- Кои три сита?

- Как кои? Първото сито е истината. Сигурен ли си, че това, което смяташ да ми кажеш, е достоверно, абсолютно вярно?

- Ами... не. Едни мои съседни го разправяха.

- Обаче сигурно си го прекарал през второто сито - добротата. Това, което искаш да ми кажеш, добро ли е за някого?

- Ами... в действителност не е добро. Дори обратното...

- А, така ли! Последното сито е нуждата. Нужно ли е аз да знам това, което толкова те е развълнувало?

- Ами... честно казано... не. - Тогава - казал философът усмихнат, - щом не е нито достоверно, нито добро, нито нужно, нека го оставим в забрава.

Из Интернет

Пословици и поговорки

АНГЛИЙСКИ

Тихото море не прави добри моряци.

Използвай меки думи и твърди аргументи.

Колкото и да е добър конят, има нужда от шпори.

Глупакът хвърля бързо зарове си.

Когато ласкателите се съберат, дяволът отива да яде.

Човек, който никога не е правил глупости, никога няма да

направи нещо интересно.

Когато децата са малки, те правят родителите си да оглупяват, а когато станат големи - да полудяват.

Когато сочиш нещо с показалеца, не забравяй, че другите три пръста сочат към теб.

Прекалено на изток - това значи вече на запад.

Комарът за едни е слон за други.

15 септември

Скръбна Божия майка

През 1423 г. епископският синод в Кьолн предлага да се възпоменават Седемте болки на Дева Мария. През 1688 г. папа Иннокентий XI (1676-1689) приема това предложение, но едва през 1727 г. папа Бенедикт XIII (1724-1730) въвежда задължително това честване да се извършва на 15 септември. Седемте болки са: предсказанието на Симеон, бягството в Египет, отделянето на Христос от майка Му, страданието на Христос, смъртта на Христос, свалянето Му от кръста, полагаването в гроба.

Премишният ден - Въздвижение на светия Кръст (Кръстовден) - се чества като символ на победата на Христос и се свързва със следващия - 15 септември, ден на състрадание на Мария като участничка в Неговото изкупление и като пример за всички вярващи.

В средните векове се появява идеята усло-

редно да се честват и Седемте радости на Мария - Благовещение, посещението у света Елисавета, раждането на Христос, поклонението на мъдреците, срещата със Симеон, въвеждането на Христос в храма и коронаването на Дева Мария. Но досега тя не е намерила нужната подкрепа.

Веска КОЧУМОВА

Напуканото ведро

Индийска легенда разказва, че един мъж всеки ден докарвал вода в къщата си с две големи ведра, които носел с кобилица на раменете. Едно от ведрата било по-старо от другото и било леко напукано, така че всеки път, когато мъжът отивал с водата към къщи, половината изтичала по пътя.

Две години мъжът редовно носел пълните ведра. По-новото ведро много се гордееело, че и капка не капва от него и било сигурно, че върши стопроцентова работата, за която е било направено. А по-старото умираше от срам, че само наполовина изпълнява задачата, въпреки че пукнатините били резултат от дългата му служба на хората.

Толкова зле се чувствало напуканото ведро, че се претрашило и веднџ при кладенеца заговорило мъжа:

- Искам да помоля за извинение, че поради дългата ми употреба успяваш да занесеш само половината от товара и да утолиш само половината от жаждата в твой дом.

Мъжът се усмихнал и рекъл:

- На връщане гледай, моля те, внимателно пътя.

Ведрото го послушало. И забелязало, че от неговата страна растели много цветя и треви.

- Виждаш ли как природата е по-красива от страната, над която ти си минало? Винаги съм знаел, че си напукано и реших да те използвам като лейка. Посадих зеленчуци и цветя, а ти всеки ден ги поливаше. С много рози украсявах къщата си, носех на децата зеле, салати, лук... Ако ти не беше точно такава, как щеше да стане всичко това?

Всички остаряваме и променяме качествата си. Винаги е възможно да се използва някое от новите качества, за да постигнем добър резултат.

Паулу КОЕЛЮ

11 ИСТИНА
VERITAS
Брой 9 (1430)
септември 2009 г.

Част втора Сакраментално обслужване на пасхалната тайна

Член 1

Извършване на църковната литургия Накратко

1190 Литургията на Словото е неразделна част от службата. Смисълът на отслужването се изразява в известяването на Божието слово и обвързването на вярата, която отговаря на това Слово.

1191 Пеенето и музиката са тясно свързани с литургичното действие. Критериите за добрата им употреба са: красотата, изразяваща молитвата, единодушно участие на общността и свещен характер на службата.

1192 Светите образи, изложени в нашите черкви и домове, са предназначени да събуждат и подхранват вярата в Тайната на Христос. В иконата на Христос и Неговите спасителни дела ние почитаме самия Христос, а в светите образи на Божията майка, ангелите и светците почитаме лицата, които са представени.

1193 Неделята, „ден Господен“, е главният ден за честване на Евхаристията, защото е денят на Възкресението. Това е най-важният ден на литургичното събрание, денят на християнското семейство, на радостта и отдиha от труда. Той е „основата и ядрото на цялата литургична година /„Concilium Vaticanum II, Const. Sacrosanctum Concilium, 106: AAS 56 (1964) 126/.

1194 В течение на годишния цикъл Църквата „разгръща цялата Тайна на Христос от Въплъщението и Рождението до Възкресението, до деня на Петдесетница и очакването на блажената надежда и Пришествието на Господа“ /„Concilium Vaticanum II, Const. Sacrosanctum Concilium, 102: AAS 56 (1964) 125/.

1195 Като възпоменава светците, на първо място светата Майка Божия, след това апостолите, мъчениците и другите светци в определени дни на литургичната година, земната Църква показва, че е свързана с небесната литургия: тя прославя Христос, Който извърши спасението в своите прославени членове; техният пример я вдъхновява по пътя към Отца.

1196 Вярващите, извършващи литургията на часовете, се съединяват в Христос, нашия Върховен свещеник, в молитвата на псалмите, в размисъла над Божието слово, химните и благословенията, за да се присъединят към Неговата непрестанна и всеобща молитва, която отдава слава на Отца и измолва дара на Свети Дух върху целия свят.

1197 Христос е истинският храм на Бог, „мястото, където обитава Неговата слава“; чрез Божията благодат християните стават сами храмове на Свети Дух, живите камъни, върху които е построена Църквата.

1198 В своето земно положение Църквата има нужда от място, където общността да може да се събира: нашите видими църкви, свети места, образи на светия град, небесния Йерусалим, към който пътуваме като поклонници.

1199 В тези храмове Църквата извършва общо богослужение в прослава на Пресветата Троица, слуша Божието слово и пее хвалебствия, издига своята молитва, поднася приношение на Христос, винаги присъстващ в тайнствата в средата на общността. Тези църкви са също място за размисъл и за лична молитва.

Член 2

Литургично разнообразие и единство на тайната. Литургичните традиции и католическостта на Църквата

1200 Осъе от първата общност на Йерусалим до Второто Христово пришествие Божите църкви, верни на апостолската вяра, на всяко място отслужват една и съща Пасхална тайна. Тайната, отслужвана в литургията, е една, но формите на отслужване са различни.

1201 Неизследимото богатство на Христовата тайна е такава, че никаква литургична традиция не може да изчерпи неговото изразяване. Историята на зараждането и развитието на тези обреди свидетелства за тяхното удивително взаимно допълване. Когато Църквите са прилагали на дело литургичните традиции в общението на вярата и тайнствата на вярата, те са се обогатявали взаимно и развивали взаимно във верността към преданието и общата мисия на цялата Църква /вж. Paulus VI, Adh. ap. Evangelii nuntiandi, 63-64: AAS 68 (1976) 53-55/.

1202 Различните литургични традиции са възникнали заради самата мисия на Църквата. Църквите от една и съща културна и географска среда са достигнали до честването на Христовата тайна по пътя на особени, типични за дадената култура изразни средства: в преданието на „хранилището на вярата“ /вж. 2 Тим. 1, 14/, в литургичния символизъм, в организацията на братското общение, в теологичното разбиране на тайните и в различните форми на светостта. Така Христос, Светлина и Спасител на всички народи, чрез литургичния живот на дадена Църква се показва на народа и културата, при които Църквата е изпратена и вкоренена. Църквата е вселенска: следователно тя може да обединява в своето единство всички различни богатства на културите, като ги пречиства /вж. Concilium Vaticanum II, Const. dogm. Lumen gentium, 23: AAS 57 (1964) 28-28; Id., Decr. Unitatis redintegratio, 4: AAS 57 (1964) 95/.

Из „Катехизис на Католическата църква“

Caritas in veritate

Преди близо два месеца бе публикувана първата социална енциклика на папа Бенедикт XVI. Документът предизвика изключителен интерес на световно ниво и получи всеобщо одобрение.

Още от самото начало енцикликата подчертава, че „цялостното човешко развитие“ се нуждае от истината и любовта. Двудединство, което е ключ за прочит на цялата енциклика. „Любовта в истината, на която Исус е свидетел“, е „основната двигателна сила за истинското развитие на всеки човек и на цялото човечество“.

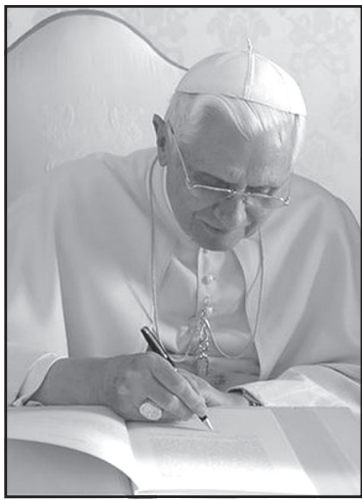
Папата потвърждава, че „любов и истина“ са „вложеното от Бог призвание в човешкото сърце и разум“. От друга страна, предупреждава, като се има предвид съществуващата опасност любовта да бъде криво разбрана, „изключена от моралния контекст“, че тя трябва да се съчетава с истината. Без нея, отбелязва Светият отец, „любовта се превръща в сантименталност“. „Християнство, изпълнено с любов, но лишено от истината, може лесно да бъде объркано с резерв от добри чувства, полезни за социалното съжителство, но второстепенни“, подчертава папата. Развитието има нужда от истината, защото без нея „социалните действия попадат под господството на личните интереси и на логиката на властта, чиито последствия са разрушителни за обществото“.

Както Павел VI в енцикликата „Populorum Progressio“, така и папа Бенедикт XVI потвърждава, че „Христовото възвръщане е първият и основен фактор за развитието“. „Цялостното човешко развитие може да бъде осъществено само с любовта, озарена от светлината на разума и вярата.“ „Без перспективата за един вечен живот - предупреждава той - човешкото развитие на тази земя е лишено от дихание.“ Ето защо „само институциите не са достатъчни“. Без Бог, добавя Светият отец, развитието се отрича, „изпада се в арогантността на самоспасението и се насърчава едно нехуманно развитие“. Затова „онзи хуманизъм, изключващ Бог, е нечовешки хуманизъм“.

„Любов в истината“ посочва, че християнският хуманизъм, съживен от любовта и ръководен от истината, е „най-голямата сила в служба на развитието“. Божията любов е тази, „която ни дава сили да действваме и да продължим напред в търсене на общото благо за всички“.

Първата социална енциклика (29 юни 2009 г.) на папата и трета в неговия понтификат е публикувана след „Deus Caritas est“ (Бог е любов) (25 декември 2005 г.) и „Spe Salvi“ (30 ноември 2007 г.). Като първа равностепенна може да бъде посочена дълбоката връзка между тези три папски документа, свързани с четири неразделни теми: Бог, Любов, Истина и Надежда. Това са и едни от най-често срещаните теми в поучителната власт на папа Бенедикт XVI от деня на неговото избиране за глава на Римокатолическата църква.

Що се отнася до последна-

та му енциклика, могат да бъдат посочени различни резултати с огромно значение. Първият касае нейното приемане: за 30 дни в уеб пространството на пет езика (италиански, френски, испански, английски и немски) са публикувани повече от 4300 статии. Ако се прибавят и тези на други езици, публикациите надвишават 6000. Разбира се, „възприемането“ на енцикликата варира от континент на континент и зависи много от нивото на развитие на информационните технологии и често от различните начини на комуникация между една езикова демографска зона и друга.

За две седмици енцикликата бе на първо място в класациите, а по-късно - сред първите три по продажби в книжарниците, независимо че още от деня на нейното представяне във Ватикан текстът бе на разположение на различни езици в основните интернет сайтове, в уеб страниците на епископските конференции, в католическите сайтове и различни интернет форуми. В този контекст трябва да се отбележи фактът, че „Любов в истината“ е първата енциклика, която влиза в социалното интернет пространство - дигитален феномен, развил се изключително през последните две години. Без съмнение папската енциклика премина успешно изпитанието.

Още от първия ден на публикацията документът предизвика реакции както от политическата и икономическата сфера, така и от църковната. От областта на икономиката и журналистиката бяха направени много положителни оценки, а многобройни пояснителни статии предложиха ценни синтези независимо от сложността на текста. Политическият свят също изрази своята положителна оценка, изразена пред някои международни институции. Доказателство за това са важните и изобилни коментари и анализи от страна на икономисти, социолози и антрополози, белязани от голямата симпатия към антропологичния характер, посочен от папа Бенедикт XVI за всеки процес на цялостно и дълготрайно развитие. От католическия свят и от християнския свят по принцип бе изразена не само благодарност и подкрепа на Светия отец за енцикликата, но също и цялостно споделяне на основите и насоките, които тя предлага на вярващите - особено на миряните - за един нов „икономически план“, основан на учението на социална-

та доктрина на Църквата.

Както при всеки папски документ не липсват и критики за енцикликата. Те могат да бъдат разделени на две групи. В първата това са предимно субективни наблюдения, отнасящи се до обема на текста, трудността на езика и количеството разгледани теми. Втората се отнася за опитите да се разбере същността на папското размисление. Въпреки това трябва да се отбележи, че до днес все още не съществува детайлна критика и цялостен текст, който да оспорва основите на развитите разсъждения в енцикликата. Най-сложната и задълбочена критика принадлежи на американския католически богослов Джордж Вигел, който определя папския документ като „разнороден“, защото е пълен с елементи, подкрепящи третия свят. Но при по-добър прочит на енцикликата ще се види, че всички тези елементи, между които са защитата на необходимостта от сътрудничество между вярата и разума, както и всички социални въпроси, включително политическите и икономическите, са въпроси, свързани с естеството на човешката личност.

12 ИСТИНА
VERITAS
Брой 9 (1430)
септември 2009 г.

Пакистан Осем християни изгорени живи

Осем християни са изгорени живи при атака на ислямски фундаменталисти в град Гора, Източен Пакистан, съобщава мисионерската агенция Asianews. Сред тях са четири жени и едно 7-годишно дете, а още 20 християни са били ранени. При нападението са били запалени и разрушени 75 християнски къщи, а жителите са избягали, за да се спасят от насието. Според федералния министър за малцинствата Шабхаз Бати нападателите принадлежат към екстремистката групировка Sipah-e-Sahaba, която е забранена от пакистанското правителство заради извършени в миналото насилствени действия. Причината за нападението е обвинение, че местните християни са запалили страници от корана по време на сватбена церемония на 29 юли в Кориян. На следващия ден мюсюлмани са запалили няколко християнски къщи в Кориян и две протестантски църкви. Според полицията някои християни са отговорили с огнестрелно оръжие, което е предизвикало жестокото нападение. Специални пакистански части са взели контрола в град Гора след кръвения инцидент, съобщава агенцията.

Материалите са по Радио ВАТИКАН

Монс. Балестреро - нов заместник-секретар за отношенията с държавите

Папата назначи за апостолически нунций във Венецуела монс. Пиетро Паролин, досегашен подсекретар на секцията за отношенията с държавите към държавния ватикански секретариат, издигайки го в архиепископско достойнство. На негово място назначи монс. Еторе Балестреро, досегашен съветник в апостолическата нунциатура във Венецуела.

Монс. Пиетро Паролин е роден в Скиавон, провинция Венеция, през 1954 г. и е ръкоположен за свещеник през 1980 г. Завършва каноническо право, а през 1986 г. започва работа в дипломатическата служба на Светия престол. Работи в папските представителства в Нигерия и Мексико, а от 2002 г. изпълнява длъжността заместник-секретар за

отношенията с държавите. Говори свободно френски, английски и испански език.

42-годишният монс. Балестреро е роден в Генуа. След юридическия факултет влиза в дипломатическия колеж „Капраника“ в Рим, а през 1993 г. е ръкоположен за свещеник. Получава магистърска степен по богословие и докторат по канонично право, а след това завършва и Папската църковна академия. Започва дипломатическа работа през 1996 г. - работи в апостолическите нунциатури в Корея и Монголия (1996-1998) и скандинавските страни (1998-2001). От 2001 г. работи в секцията за отношенията с държавите. Освен италиански говори свободно английски, испански, френски, немски и холандски език.

Съпрузи до гроб, католици во веки

Когато през август 1959 г. белгийският принц Алберт и италианската принцеса Паола сключват църковен брак, малцина вярват, че този брак ще продължи дълго. Чаровната блондинка Паола бе палава, жизнена, много привлекателна. Тогавашият известен белгийски певец Салваторе Адамо ѝ посвети специална песен „Dolce Paola“ („Сладка Паола“) и я дари с огромен букет от червени рози. А буйният немирник принц Алберт лудуваше из нощите със спортната кола и не загатваше, че си пада по семейното

огнище. Но принц Алберт стана крал Алберт II на Белгия, а Паола - кралица. Религиозното кралско семейство отпразнува тържествено 50-годишния семеен юбилей с трите си деца Филип, Астрид и Лорен. На празника бяха поканени всички двойки, венчани на същата дата. 75-годишният крал Алберт и 71-годишната кралица Паола бяха поздравени от синовете си и цяла Белгия. Крал Алберт II развълнувано благодари и заяви: „Създадохме здраво християнско семейство, съпрузи до гроб, католици во веки!“

Петър КОЧУМОВ

Вьетнам Епископите искат диалог с правителството и справедлив закон за земята

„Дискусиите за църковната собственост предизвикаха силови действия на правителството - налагане на закони, преследване и арестуване на активни католици“ - това пишат вьетнамските католически епископи в статия, публикувана от агенцията Viet-Catholic News, по повод създаденото напрежение относно експроприацията на църковни терени. Повече от месец католиците в страната масово протестираха срещу погаването на религиозната свобода и срещу медиите, които ги обвиняват, че оскърбяват държавата. В основата на всичко е законът, който не позволява частната собственост и който обявява, че „цялата земя принадлежи на държавата“, обясняват епископите. Според тях „тази огромна и неограничена от никакъв закон и контролен орган власт позволява свободните и ненаказуеми злоупотреби на лицата, отгова-

рящи по териториалните въпроси“.

Епископите настояват за преразглеждане на закона в светлината на Всеобщата декларация за правата на човека, според която всеки индивид има право на частна собственост и никой не може да бъде лишен от нея (чл. 17). Епископите отбелязват, че в процеса на спора „медиите са разпространявали невярна информация, вместо да насочват нацията към взаимно разбирателство и единство“. Вьетнамските епископи изразяват своите намерения, като припомнят думите на папа Бенедикт XVI, казани по време на тяхната визита „ад лимина“ във Ватикан: „Църквата не се стреми да заеме мястото на политическите лидери, а да има своя роля за благосъстоянието на нацията и в службата на народа в духа на взаимния диалог и уважаващо сътрудничество“.